

Kto má nadvládu nad severnou námornou trasou?

Kolko sobášov zažil obklúčený Leningrad?

Vojenský historik o SNP

Naša anketa

V čom vidíte najväčšie nebezpečenstvo útokov proti SNP?

Jozef Ťažký, člen ObIV SZPB, B. Bystrica: – Majú za cieľ oslabiť jeho význam a odkaz pre budúcnosť Slovenska. Národ sa vzoprel násiliu, bol v podstate jednotný. Ťažko za to zaplatil. Pomoc mu v rozhodujúcej miere dala vtedajšia sovietska armáda. Toto dnes prozápadne orientovaným silám nevyhovuje.

Štefan Dubovický, tajomník ObIV SZPB, B. Bystrica: – Predovšetkým ide o prepísanie histórie. Potlačiť význam SNP a pomoc partizánskeho hnutiu zo strany Sovietskeho zväzu. Bagatelizovať prepojenie novej Slovenskej republiky na fašistické Nemecko. SNP postaviť ako rebéliu organizovanú komunistami proti vlastnému štátu.

Ján Kochan, predseda ZO SZPB gen. R. Viesta, Revúca: – Ak si niekto dovoľí útočiť proti SNP, zrejme je na strane Kotlebovej ĽSNS, t. j. na strane fašizmu. To je iba krok k tomu, aby sa začalo pochybovať o víťazovi 2. svetovej vojny.

Ján Kašica, tajomník ObIV SZPB, Zvolen: – Snaha meniť historické fakty je cieľový proces, ktorý má postupnými krokmi zmeniť dejiny v prospech porazených. Nakoniec urobia z osloboditeľov agresorov a z fašistov bojovníkov za slobodu.

Vidíme to v školách, čo sa učí, aký priestor má pravdivá história o SNP a o druhej svetovej vojne priestor v školských osnovách. Vidíme to v televízii, kde sa rôzni mladí historici vyjadrujú o našich dejinách opačne a prekrúcajú historické fakty.

Je to veľké nebezpečenstvo, lebo mladí ľudia nevedia, kde je pravda a kto ju vlastne hovorí. Ak sa náš Zväz nevzoprie voči týmto dezinformáciám, tak za pár rokov môžeme oslavovať porážku SNP Tisom a nacistickým Nemeckom. Ľudia, zobud'te sa!

Ivan Kusý, člen ZO SZPB Fončorda B, Banská Bystrica: – SNP je najvýraznejším pozitívnym bodom našej modernej histórie, z ktorého by sme mali odvíjať ciele národnej a štátnej rozvojovej stratégie. Zatiaľ to robíme príliš rozpačito a nedôsledne a táto nekonzistencia vytvára pre útoky proti SNP veľmi vhodnú atmosféru. Hrozí, že si ani nevšimneme postupné odstraňovanie hodnôt, ktoré sú nevyhnutné na udržanie identity. Po strate uvedomelej hrdosti na vlastnú históriu nasleduje strata štátnosti. Nebezpečenstvo vidím v našej premene na ploché listy vo vetre – aj vo vlastnom živote.

(Pokračovanie na str. 5)

Perlička

Odmena za zvedenie nevesty

Klient komerčnej platformy Hush Hush, ktorá sa zaoberá predajom luxusných tovarov, vyhlásil, že hľadá „profesionálneho zvodcu,“ ktorý mu preverí vernosť nevesty, píše Daily Mirror.

Chlapík sa vraj podujal na tento krok preto, lebo ho vystrašilo ako sa mu potenciálna nevesta ponáhla pod čepiec, pričom je však kategoricky proti svadobnej zmluve. Budúci ženich si však priznáva, že už dávno nie je v najvyššom rozkvetení síl a že jeho doterajšie skúsenosti so ženami boli skôr o ich láske k peniazom.

Mladík, ktorý sa podujme na rolu zvodcu, dostane odmenu 15 tisíc libier, bude mu k dispozícii elitná nehnuteľnosť, drahé autá a prostriedky na osobné výdaje. Musí však byť v dobrej fyzickej kondícii, na tvári má byť zarastený a musí mať prítiažlivý vzhľad.

–r–

BOJOVNÍK

DVOJTÝŽDENNÍK ANTIFAŠISTOV

Ročník LXIV 22. 8. 2019 Cena 0,70 € (0,44 € pre predplatiteľov)

17

SZPB je zásadne proti premenovaniu časti Námestia SNP

V „rôznom“ na rokovaní ÚR SZPB sa Monika Gergelová zaoberala vlastnými skúsenosťami z činnosti mladých členov SZPB, ktoré sa dajú využiť pri zakladaní Klubov mladých priateľov SZPB.

Predsedníctvo ÚR SZPB na svojom 2. rokovaní po XVII. zjazde riešilo hlavne aktuálne personálne otázky, vzalo na vedomie stanovisko predsedu SZPB Pavla Sečkára k mediálne avizovanej iniciatíve primátora Bratislavy premenovať časť námestia SNP a poskytlo informáciu o liste predsedu Združenia miest a obcí Slovenska Branislava Trégera, ktorý ho poslal s dvomi dôležitými slovami „Chceme spolupracovať!“.

Predsedníctvo schválilo návrh na ustanovenie do funkcie tajomníka ÚR SZPB Viliama Longauera aj pre ďalšie obdobie, schválilo návrhy na rozšírenie ÚR SZPB zo súčasných 9 na 11 členov a ďalšie personálne otázky. Všetky boli riešené v duchu, ktorý pomenoval podpredseda ÚR SZPB genmjr. Igor Čombor, aby bola v tomto období prioritne upriamená pozornosť na upevňovanie vnútornej jednoty Zväzu, nakoľko úlohy, ktoré vytyčil XVII. zjazd SZPB, si to jednoznačne vyžadujú.

„Slovenský zväz protifašistických bojovníkov je zásadne proti samoučelnej iniciatíve primátora Bratislavy Matúša Valla, premenovať časť Námestia SNP na Námestie Nežnej revolúcie (navyše pojem Nežná revolúcia sa nezrodil ani v Česku a ani na Slovensku, nezrodil sa ani v novembri 1989, ale „priplával“ k nám spoza Atlantiku až dodatočne – poznámka Bojovník). Obzvlášť mi je ľúto, že s tým prišiel v roku 75. výročia SNP. Uvedený návrh, o ktorom primátor informoval na sociálnej sieti, nie je v súlade

s logickým, technickým, historickým a spoločensko-politickým hľadiskom,“ uvádza sa v stanovisku predsedu SZPB Pavla Sečkára médiám. Aj preto požiadal primátora o prijatie delegácie SZPB. Okrem tejto pre SZPB principiálnej otázky chce predseda P. Sečkár rokovať s predstaviteľom hlavného mesta aj o súčinnosti pri zabezpečovaní spomienkových podujatí k oslobodeniu Bratislavy, o Dni víťazstva nad fašizmom, Výročia SNP...

Primátor reagoval pozitívne a delegáciu SZPB v zložení P. Sečkár, V. Longauer, K. Kuna a M. Krno prijme 22. augusta.

* * *

Týždeň po predsedníctve rokovala Ústredná rada SZPB, ktorá
(Pokračovanie na str. 3)

Aj americká lož má krátke nohy

Ruská spravodajská relácia Vesti (info priniesla aj ria.ru) v utorok 6. 8. 2019 informovala o absolútnom znemožnení sa Američanov tým, že Rusi im kompletne rozbili argumenty, podľa ktorých svojou raketou údajne porušili Zmluvu o raketách krátkého a stredného dosahu.

Predstaviteľom USA totiž navrhli, aby si spolu pozreli inkriminovanú raketu, údajného „narušiteľa zmluvy“, čo tí odmietli. „Tajomník Rady

bezpečnosti RF Nikolaj Patrušev dnes informoval novinárov o udalostiach, ktoré predchádzali odstúpeniu USA od zmluvy,“ uviedol moderátor relácie Vesti a pokračoval. „Poznamenal, že americká strana nepočúvala ruské argumenty, zato o svojich narušeníach – o odpaľovacích zariadeniach, o raketách cieľoch, o bezpilotníkoch – sa Američania rozhodli mlčať.“

„Hovorili sme im, poďme, spolu sa pozrieme v uzavretom tvare na túto raketu, čím získate celú a vyčerpávajúcu

informáciu o nej. Presvedčíte sa, že ona (táto raketa) neporušuje zmluvu. Oni (Američania) to odmietli!“ povedal N. Patrušev a dodal, že na základe toho Rusi zorganizovali verejnú a mnohostrannú ukážku danej rakety v parku Patriot pre zahraničných odborníkov. Jeho slová boli sprevádzané obrázkami, ako sa vojenský špecialista rôznych štátov oboznamujú s inkriminovanou raketou.

Ďalej Patrušev dodal, že „USA na túto ukážku neprišli a ani neodporučali zúčastniť sa jej svojím partnerom v NATO!“

Vladimír Mikunda

Aký je rozdiel...

...medzi Parížom, Barcelonou, Moskvou a Honkongom?

Zásadný! Keď polícia mláti ľudí v Barcelone alebo v Paríži, je to v poriadku. Ak ich však mláti v Moskve alebo v Honkongu, ide o odsúdeniahodné policajné násilie, poukazuje zakladateľ českej strany ODS Petr Štěpánek.

Na zamyslenie:

USA odstúpili od Zmluvy o raketách krátkého a stredného dosahu, lebo im zavádzala. Ostatné dôvody, o ktorých hovorí štátny department USA, sú len zavádzaním a mýtom.

Námestník ministra zahraničia RF S. Rjabkov

ISSN 03223-2018

9 770323 201002

17

Pravidlá ruského medveda

Predstavitelia NATO sú proti tomu, aby Rusko jednostranne považovalo severnú námornú trasu za svoje územie.

Rusko na to zareagovalo okamžite. Vystavilo ultimátum, ktoré sa týka všetkých štátov, vrátane členov aliancie. Od tohto momentu každý, kto chce použiť severnú námornú trasu, musí to oznámiť Rusku najneskôr 45 dní pred vyplávaním. Navyše na každej cudzej lodi musí byť prítomný ruský lodivod. Rusko si zároveň ponecháva právo

odmietnuť využitie severnej námornej trasy, pričom nie je povinné nikomu to zdôvodňovať.

No a s tými, komu sa tieto požiadavky nezdarujú, sa ruská strana nemieni babrať. Narušitelia ruských pravidiel budú zatknutí a v prípade potreby bude proti nim použitá sila.

Odteraz musí NATO i USA dobre porozmýšľať predtým, ak

sa im zachce prejsť po severnej námornej trase bez oficiálnej požiadavky. Rusko to so svojimi pravidlami myslí úplne vážne a nemieni znižovať úroveň bezpečnosti vlastného územia.

Podľa youtube.com z 23. 7. 2019

Expert: Rusi majú právo na vodu z Dnepra

Rusko môže na súde dokázať, že má právo na vodu z Dnepra, nakoľko ide o transhraničnú rieku, čiže voda v nej nepatrí len Ukrajine, tvrdí stály predstaviteľ Krymu pri prezidentovi RF Alexander Molochov.

„Dneper je rieka, ktorá jednoznačne patrí pod režim medzinárodnej plavby a zodpovedajúcich konvencií, účastníkmi ktorých je aj Rusko, aj Ukrajina. Právna pozícia Ruska je v tejto otázke dostatočne silná,“ povedal a dodal, že „nie je to voda rieky Dneper, ktorá patrí Ukrajine, je to naša voda, tečúca z územia RF,“ podtrhol Muradov.

Dneper naozaj pramení v Okovskom lese na Val-

dajských výšiniach Smolenskej oblasti. Dĺžka koryta rieky v Rusku má 485 km, v Bielorusku 595 km a 1121 na Ukrajine. Čiže na Ukrajinu a na zväzový štát Ruska s Bieloruskom pripadá v podstate rovnaká časť tejto štvrtej najdlhšej rieky v Európe.

Od roku 1992 platí Helsinská konvencia OSN o ochrane a využívaní transhraničných vôd a medzinárodných jazier. Jedným z jej cieľov je spravodlivé využívanie transhraničných vôd.

Práve opierajúc sa o túto konvenciu, Rusko by mohlo medzinárodne ochrániť svoje právo na svoju vodu pre svoj Krym, poznamenal právnik Molochov.

Podľa vz.ru, 12. 8. 2019

USA rozvracajú Rusko zvnútra

K udalostiam v Moskve 27. 7. a 3. 8. vyšlo v Rusku veľa rôznych komentárov. Mňa zaujal napr. názor Semjona Bagdasarova, ktorý vyslovil počas besedy s komentátorkou moskovského „Rádía FM+“ Annou Šafran.

To, čo sa u nás deje počas sobôt, to je súčasťou plánu USA a ich spojencov na rozvrátenie našej krajiny. Rovnako, ako to uskutočnili v auguste 1991, rovnako ako sa to deje v rade ďalších krajín.

Príčina? Sme veľkým geopolitickým protivníkom USA. ZSSR bol veľmi silným protivníkom USA a oni ho rozvrátili napriek tomu, že mal najsilnejšiu armádu na svete a silné bezpečnostné služby. Vy-

užili slabinu štátnej moci v osobe Gorbačova a Jelčina a osobitne zradu Gorbačova. Dodnes nemáme na úrovni vlády jasnú analýzu toho, k čomu vtedy došlo.

Ak takú analýzu nemáme, môžeme sa dopúšťať chýb a úprimne sa domnievať, že sa nás to netýka. Armáda, tajné služby, justičné štruktúry vtedy nezafungovali a použili ľudí, ktorým vsugerovali, že po zvrhnutí komunistickej stra-

ny vybudujú ideálnu spoločnosť.

Spomínam si, ako mi niektorí moji priatelia hovorili, že to nechápem, nech sa pozriem, koľko v USA dostáva technik, lekár, učiteľ. Boh vie odkiaľ brali tie čísla, asi z médií, ktoré sa vtedy rozmnožili a ktoré kritizovali všetko možné, nevynímajúc naše dejiny.

Hovoril som im, čo to robia a čo nakoniec s nimi bude. Potom schudobneli, úplná väčšina z tých, ktorí chodili na mítingy koncom roku 1991, sa stala chudobnou a len nepatrná časť z nich, ktorí tam neboli, ale spoza kulís všetko riadili, tí zbohatli.

Outsidermedia.cz, 12. 8. 2019 (výňatok)

Umožniť Američanom, aby sa ich vojská volne pohybovali po krajine, to by splnilo definíciu okupácie

Na Slovensku chýba skutočná ľavicová strana, keďže Smer-SD ani Progresívne Slovensko nie sú autentické ľavicové strany. Uviedol to Eduard Chmelár na tlačovej konferencii, ktorú zvolal v mene prípravného výboru hnutia Socialisti.sk.

„Tento štát má zle nastavené priority: jediná číselná priorita je zvyšovanie vojenských výdavkov. To je šialené: podobáme sa na militaristický štát z rozvojového sveta, kde zo všetkého najdôležitejšie je zbrojiť a potom nie sú peniaze na iné veci,“ uviedol Chmelár a zdôraznil: „S tým súvisí aj zvyšujúci sa tlak na americkú vojenskú prítomnosť v tejto oblasti a my sme pripravení urobiť

všetko pre to, aby sme tieto plány zastavili. Tým skôr, že v Maďarsku bolo prijaté vládne nariadenie, podľa ktorého sa armáda USA môže volne presúvať po území Maďarska. Toto opatrenie, ku ktorému bol donútený Orbánov kabinet, je podľa nášho názoru veľmi nebezpečné a bude vyvíjaný tlak, aby sa to dosiahlo aj na Slovensku. Urobíme všetko pre to, aby sme to zastavili, lebo podľa nášho názoru je to definícia okupácie. Môžete si to nazvať ako chcete, ale normalizačný režim alebo Tisov režim urobili presne to isté: zlegalizovali pobyt cudzích vojsk na území štátu jednoduchým nariadením. To považujeme za absolútne neprijateľné.“

HSP, 23. 7. 2019 (výňatok)

Keď sa spojí medved' s drakom

Pred necelým mesiacom štyri letúne diaľkového letectva Ruska a Číny (Tu-95 MS a H-6K) uskutočnili prvýkrát v dejinách spoločné hliadkovanie nad Japonským a Východočínskym morom.

Západné médiá z toho okamžite začali predpovedať vytvorenie vojenského zväzku Peking a Moskvy, ktorý bude schopný hodiť rukavicu NATO. Hypote-

ticky by tento vojenský zväzok bol naozaj jeho ideálnou protiváhou s počtom vyše tri milióny vojakov, čo je len o trochu menej ako má aliancia NATO.

Paritu by mali oba bloky v počtoch atómových zbraní, v tankoch a delostrelectve je obrovská prevaha na strane Ruska a Číny (26 000/30 000 proti 15 000/25 000), rovnako tak v protivzdušnej i pobrežnej obrane.

NATO má zase výraznú prevahu na mori i vo vzduchu. – r –

Čo píšú iní

■ O zhode politiky USA s konaním fašistov

Ruský televízny moderátor odvetil na otázku, či slová amerických politikov o „starostlivom vzťahu k ľudu Ruska“ sa podobajú na činnosť fašistov, ktorí vyhlasovali, že „bojujú proti Stalinovi a komunizmu“ a nie proti sovietskemu ľudu.

„Nie je tu žiadna paralela s tým, čo robila fašistická propaganda, nie je a ani tu nemôže byť. Keď fašisti zatvárali ženy a deti do stodôl a zaživa ich spaľovali, vtedy tiež bojovali so Stalinom a komunizmom?“ odpovedá na to stránka „Pozner online“.

Vz.ru z 11. 8. 2019 (výňatok)

■ Kuneradský zámok: zo skvostu ruina

Zámok sa stal aj dejiskom histórie. Pred 75 rokmi tam sídlil štáb 2. čs. partizánskej brigády M. R. Štefánika.

Preto ho Nemci vypálili, no po vojne bol opravený a slúžil ako liečebňa. Pokým ho v roku 2010 nezachvátil požiar, zrejme z nedbanlivosti, a o osem rokov znova. Ako potvrdilo vyšetrovanie, tentoraz oheň ktosi založil úmyselne. Cui bono? V čí prospech?

Pravda.sk, 10. 8. 2019 (výňatok)

■ Telgárt bol počas povstania malým Stalingradom

Podľa historikov sa počas Slovenského národného povstania o túto oblasť odohrali najväčšie, ale aj najúspešnejšie boje medzi slovenskou armádou spolu s partizánmi a Nemcami. Pri nich bola 5. septembra 1944 obec vypálená.

Tvrde, krvavé operácie pri Telgárte vošli do našich dejín ako jedny z najvýznamnejších v rámci SNP a dedina si vyslúžila pomenovanie malý Stalingrad. Historici vidia význam bojov o Telgárt v tom, že povstalci dokázali zastaviť postup nemeckých vojsk, spevnili obranu a prešli do protiútok. Obyvatelia sa v tom čase pred nepriateľskými vojskami ukrývali v horách.

Do protifašistického hnutia sa v obci Telgárt zapojilo 152 miestnych obyvateľov. Fašistické jednotky obsadili dedinu 3. septembra 1944. O dva dni neskôr povstalecké jednotky vytlačili príslušníkov úderného pluku 1. nemeckej tankovej brigády z dediny. Počas ústupových bojov fašisti obec vyrabovali a vypálili. Zavraždili 21 obyvateľov vrátane žien a detí, 14 povstaleckých vojakov popravili drastickým spôsobom. V dedine zhorelo 260 domov s hospodárskymi budovami.

Vtedy.sk, 10. 8. 2019 (výňatok)

■ Japonsko si uctilo obeť atómových bômb

9. augusta 1945 bola plutóniová bomba pod názvom „Fat Man“ (Tlstý muž) zhodená na mesto Nagasaki, dôsledkom čoho v momente zahynulo 70 tisíc ľudí a mesto bolo prakticky zotreté z povrchu.

Fat Man bol dvakrát mohutnejší ako Little Boy, ktorá bola zhodená na Hirošimu. Niektoré zdroje to konkretizujú 21 kt. V ostatných rokoch sa stále pripomína, že svet by mal vypracovať právne zhodnotenie atómového bombardovania Japonska, čo sa raz určite stane a americký čin bude ľudstvom podľa práva odsúdený.

Podľa ruskej tlače 9. 8. 2019

■ Prečo je rusofóbia reliktom marxizmu?

Keďže cárske Rusko viedlo aktívnu zahraničnú politiku, neuniklo to pozornosti Engelsa, ktorý nevynechal žiadnu príležitosť, aby Rusko a osobitne Slovanov očiernil, znevážil a pošpinil.

Ako Nemca a presvedčeného stúpenca internacionalizmu ho mimoriadne vystrašil pochod ruskej armády do Uhorska v roku 1848 (čo Slovákov zachránilo ako národ – pozn. red.) a zahanbujúca porážka Košutovej soldatesky pri Világoši, čím ruský cár vyhovel žiadosti Habsburgovcov, aby im pomohol obnoviť poriadok v nepokojnej uhorskej časti habsburskej monarchie. Ruský cár si tak čestne splnil svoje spojenecké záväzky vyplývajúce z postnapoleonskej „Svätej aliancie“ kresťanských panovníkov, za čo sa Viedeň o päť rokov neskôr odvdáčila Rusku hanebnou zradou, keď otvorene podporila anglo-francúzsku agresiu na Kryme (1853–1856), ktorou sa západné mocnosti už vtedy snažili vytlačiť Rusko z Krymu a pomôcť tak osmanskému sultánovi udržať kontrolu nad balkánskymi Slovanmi, keďže títo stále viac vzhliadali k Rusku ako k svojmu ochrancovi a osloboditeľovi spod tureckého jarma.

(Pokračovanie na str. 4)

SZPB je zásadne proti premenovaniu časti Námestia SNP

(Dokončenie zo str. 1)

je najvyšším orgánom Zväzu medzi zjazdmi.

Schválila ustanovenie V. Longauera za tajomníka ÚR SZPB a doplnila svoje predsedníctvo o oblastného predsedu z Humenného Benjamína Blahu a o oblastnú predsedníčku z Košíc Moniku Gergelovú. Na uvoľnené miesto v rozhodcovskej komisii (po zosnulom Miroslavovi Macákovi) koptovala Igora Chaloupku z OblV SZPB Senica.

Ústredná rada bola oboznámená s dvomi dokumentmi, ktoré jej prišli od partnerov SZPB. Prvým bol návrh na zefektívnenie spolupráce od Českého zväzu bojovníkov za slobodu, ktorý navrhuje rozšírenie spolupráce z úrovne zväzov aj na miestne samosprávy, kraje a štáty. ČSBS tvrdí, žeby sa to dalo docieľiť spoločnými akciami a programami, ktoré by spojili slovenské a české

ministerstvá obrany, kultúry, školstva a vnútra. Konkrétne návrhy by oba zväzy mali svojim ministerstvám podávať spoločne.

O ďalších konkrétnostiach rozšírenej spolupráce sa bude diskutovať už v septembri v Ružomberku počas stretnutia vrcholných orgánov oboch priateľských zväzov.

Druhým a pre SZPB mimoriadne dôležitým dokumentom boli „Priority Združenia miest a obcí Slovenska po 30. sneme“, ktorý by si malo okrem ústrednej rady osvojiť aj všetkých 35 oblastných a takmer 600 základných organizácií SZPB na Slovensku. **Ich znenie je tu:** https://www.zmos.sk/?id_menu=0&module_action_389861_id_ci=212637

ZMOS v nich totiž jednoznačne požaduje posilnenie postavenia miestnej územnej samosprávy, čo určite vytvorí pozitíva aj pre činnosť základných a oblastných organizácií SZPB. –vič–, –vni–

Poľský minister zahraničia vyhlásil, že... ...otázka reparácií od Nemecka nie je uzatvorená.

Polsko nesúhlasí s tým, že otázka reparácií od Nemecka za škody spôsobené ním počas 2. sv. vojny je zatvorená, vyhlásil Jacek Czaputowicz počas stretnutia s nemeckým ministrom zahraničia Heikom Maasom počas osláv 75. výročia vypuknutia Varšavského povstania.

Deň predtým však Maas opätovne potvrdil pozíciu Nemecka, že téma reparácií je pre jeho štát zakrytá. Poznamenal však, že Nemecko sa cíti byť zaviazané „zachovávať pamiatku o zločinoch nacistov“ dokonca aj po tom, ako zomrie ich posledný svedok. –r–

Rusko vyhlásilo USA ultimátum

Ak Američania napadnú Venezuelu, my im nanesieme odvetný vojenský úder. Počas telefonátu Sergeja V. Lavrova s hlavou štátneho departmentu USA Mikeom Pompeom sľúbil ruský minister poskytnúť Venezuele vojenskú pomoc, ak ju napadnú USA. Novinárov listu The Wall Street Journal o tom informoval sám Pompeo.

Podľa jeho slov, ktoré uverejnil americký list, Rusko zaujalo tvrdú pozíciu na obranu spriatelenej diktatúry. Presne takto tlač USA nazýva zákonnú moc vo Venezuele. „V prípade vpádu

našich ozbrojených síl do Venezuely, Rusko nám hrozí priamym vojenským úderom. Lavrov mi vyhlásil, že Moskva pri takom variante na základe spojeneckých záväzkov s Caracasom, zavedie

tam svoje sily ako protiopatrenie na agresiu.“

Ďalej Pompeo pokračuje v citovaní Lavrova: „Ak budete pokračovať vo svojej agresívnej politike v cudzom štáte, Rusko vám zaručuje najťažšie dôsledky. Vy už dobre poznáte, že ak Moskva sľubuje udrieť, tak udrie rýchlo a bolestivo. Porozmýšľajte nad tým niekoľkokrát predtým, ako tam zavediete svoje vojská. Na našu odpoveď nebude treba dlho čakať.“ Podľa youtube.com, 7. 8. 2019

Reklama počítačovej hry s výzvou „zabíjaj Cigánov“

Jedna z litovských spoločností na počítačové hry so simuláciou použitia zbraní na uliciach litovských miest odštartovala v sociálnych sieťach reklamnú kampaň s výzvami virtuálneho zabíjania obyvateľov cigánskeho tábora pri Vilniuse, uviedol 22. júla korešpondent IA Regnum.

Na fotografiách reklamnej spoločnosti je zobra-

zená zbraň namierená na obyvateľov tábora – na deti, ženy, starcov s výzvou „zahrať sa v tábore“. Spoločnosť už rozhorčila litovské centrum pre ľudské práva, ktoré poslalo linky a fotokópie reklamy do médií, na základe čoho sa začali aj právne previerky.

Cigánsky tábor pri Vilniuse je realita a považuje sa za miesto šírenia narkotík. Podľa regnum.ru, 22. 7. 2019

O vyhlásení pravoslávnych novinárov

Klerik nepríznannej cirkevnej štruktúry „novej cirkvi“ Ukrajiny Sergej Tkačuk propaguje nacistické symboly a vebí predstaviteľov nacistickej divízie SS Halič, vyhlásil v pondelok 12. augusta zväz pravoslávnych novinárov.

Na svojej stránke na facebooku uviedol odkaz

na článok vydania „Historická pravda“, v ktorom sa hovorí o „duchovnej opatere“ v nacistickej divízii SS Halič. Obsahuje nacistické symboly a rozpráva o „pastierskom otrávení“ fašistických formácií predstaviteľmi ukrajinskej gréckokatolíckej cirkvi. –r–

Železná logika Sergeja Šojgu

V Rusku sa začiatkom augusta rozbehol 5. ročník Armádnych medzinárodných hier, súčasťou ktorých je aj tankový biatlon. Tohto roku 3.–17. 8. v ňom zúčastnilo vyše 200 tankových posádok z 36 krajín.

Napriek tomu, že medzi pozorovateľmi sa ukázali Francúzi, Američania, Turci, Mexičania a Slováci, ruský minister obrany Sergej Šojgu uviedol, že neprítomnosť tankových posádok

NATO s vlastnými tankami je motivovaná politicky a aj snahou vyhnúť sa rizikám. „Politické pohnutky, samozrejme, existujú, keď hovoria: Nie, my sa do nich (hier) nezapojíme! Je tu totiž

veľa rizík. Ak sa ukáže, že máš horšiu techniku, tak zajtra ju budeš aj horšie predávať“, vysvetlil.

V tomto roku sa do tankového biatlonu po prvýkrát zapojili nielen posádky z deviatich štátov (Abcházsko, Jordánsko, Kambodža, Kongo, Kuba, Mali, Mozambik, Sri Lanka a Južné Osetsko), ale v Alabine pri Moskve aj ženské posádky na tankoch T-80. –r–

Rusi odtajnili archívy o litovských katanoch

Ruské ministerstvo obrany zverejnilo utajený dokument o oslobodení litovského Kaunasu od hitlerovských okupantov v roku 1944.

V dokumentoch sú popísané zverstvá a vyčinenie Nemcov a litovskej esesáckej organizácie (vo voľnom preklade hrdúsi alebo škrtiči) v Kaunasskej oblasti.

Organizácia „škrtičov“ sa objavila už v prvých dňoch po začiatku nemeckej okupácie v roku 1941, jej členmi sa stalo niekoľko miestnych obyvateľov. V novembri 1941 už jej trestné esesácke oddiely po krutom mučení zlikvidovali okolo 900 ľudí, vrátane starcov a batoliat.

V dokumente sa uvádza, že ostatné obyvateľstvo bolo držané v strachu otrockým postavením a neustálymi kontrolami a zatýkaním.

Okolo 200 ľudí bolo ako trestancov odoslaných do Nemecka, ďalších spálili alebo zaživa zakopali. Mnohí historici, ktorí si preštudovali predmetné archívy, dospeli k poznaniu, že osobitne litovskí kolaboranti páchali tie najkrvavejšie zločiny. Litovské prápory preto pôsobili nielen v Litve, ale aj v Bielorusku a na Ukrajine. Ich tamojší pobyt sprevádzali masové vraždy miestneho obyvateľstva.

V júni 1941 litovskí nacionalisti uskutočnili tzv. Kaunasský pogrom, počas ktorého bolo vraj zabitých niekoľko tisíc Židov. –r–

Poslanec rižskej mestskej Dumy: Víťazstvo ZSSR nad nacistickým Nemeckom je „nešťastím“

Predseda frakcie „Všetko Lotyšsku“ v rižskej mestskej Dume Dajnis Locis vyhlásil, že víťazstvo ZSSR nad nacistickým Nemeckom bolo pre Lotyšsko nešťastím.

„Žiaľ, nie všetci chápajú, aké to bolo „víťazstvo“, aké nešťastie a aké straty prinieslo Lotyšsku a Lotyšsom“, vyhlásil.

Strana „Všetko Lotyšsku“ je vládnuou stranou a má nacionálne názory. Ako vyhlasuje Locis, okupácia Lotyšska Sovietskym zväzom trvala od roku 1940 po rok 1991. Vláda sa drží rovnakého názoru. Podľa vz.ru, 1. 8. 2019

USA našli dôvod prečo nepredlžovať START-3

Administrácia USA sa nazdáva, že konštruovanie Ruskom hyperzvukových krídlatých rakiet spochybňuje možnosť predĺženia zmluvy o strategických útočných zbraniach START-3, vyhlásil vysokopostavený činiteľ v administrácii D. Trumpa.

„Pokusy Ruska skonštruovať hyperzvukovú krídlatú raketu vyvolávajú otázky ohľadne predĺženia START-3 na päťročné obdobie“, prináša jeho slová TASS. Činiteľ dodal, že v Bielom dome považujú výbuch na polygóne pri Severodvinsku za testy práve takejto rakety. –r–

Mierová zmluva v roku 2021?

Predseda japonskej vlády Šinzó Abe vyhlásil v televízii, že má v úmysle dosiahnuť uzavretie mierovej zmluvy s Ruskom do konca svojho pobytu v úrade, čiže do roku 2021.

Už predtým vyhlásil, že sa nechystá opäť kandidovať na post predsedu vládnucej Liberálno-demokratickej strany, čím potvrdil ukončenie svojho úradovania v roku 2021. V Japonsku sa premiérom stáva líder vládnucej strany.

V polovici júla 2019 ruská strana odmietla posudzovanie možnosti odovzdania Japonsku dvoch zo štyroch kurilských ostrovov v rámci rozhovorov o mierovej zmluve. Podľa vz.ru, 21. 7. 2019

Vojna 08. 08. 08 bola genocídou

Južné Osetsko považuje za genocídu svojho národa nielen udalosti v roku 1920, ale aj v auguste 2008, oznámil prezident republiky Anatolij Bibilov.

V roku 1920 na územie Južného Osetska vpadla armáda menševického Gruzínska a zabila tam 5 300 ľudí, čo predstavovalo 6–8 % všetkého obyvateľstva. Že išlo o genocídu, na tom sa uzniesol republikový parlament v roku 2007.

Na otázku RIA Novosti, či juhoosetínsky parlament považuje za genocídu aj agresiu Gruzínska 8. 8. 2008 Bibilov na jej 11. výročie povedal, že „pre malý národ je aj strata 500 ľudí genocídou“ a že udalosti v roku 2008 „budeme spájať s genocídou v roku 1920“. –r–

„Vítazstvo“ Červenej armády, ktoré bolo porážkou

„O triumfe Červenej armády v „najväčšej tankovej bitke Druhej svetovej vojny“ pri Prochorovke 12. júla 1943 sa hovorí dodnes. V skutočnosti sa tu nekonalo žiadne víťazstvo,“ tvrdí list Die Welt. Potvrdzujú to vraj „znenazdajky nájdené nemecké prieskumné fotosnímky“.

Autor článku Sven Felix Kellerhoff hovorí, že bielučký pamätník Zvonica na Prochorovskom poli so sochou Bohorodičky „v podstate musí byť odstránený“. „Veď výsledky posledných výskumov, založených na nespochybniteľne pravých fotografiách, potvrdzujú, že pri Prochorovke sa nielenže nekonalo sovietske víťazstvo, ba nebola tu ani len žiadna tanková bitka. V skutočnosti tu na bojovom poli, západne od súčasného pamätníka, vykonal vyše 200 sovietskych tankov 29. tankového zboru svojský útok v štýle kamikadze,“ hovorí sa v článku.

Už neraz o tom hovoril vojenský historik Karl-Heinz Frieser a dnes verziu jeho mýtu o bitke pri Prochorovke rozširuje aj britský kolega Ben Whitley, ktorý vraj v národnom archíve USA v Marylande našiel niekoľko nemeckých prieskumných fotografií z východného frontu „ktoré s maximálnou istotou dokazujú katastrofálnu porážku Červenej armády pri Prochorovke,“ píše Die Welt.

„Podľa mnohoročnej verzie bitky pri Prochorovke, v pondelok 12. júla 1943 počas nemeckej operácie Citadela sa v boji zrazilo 850 sovietskych a 800 nemeckých tankov. Podľa sovietskej propagandy bolo pri tom údajne zničených 400 bojových mašín Wehrmachtu,“ uvádza Kellerhoff.

„V skutočnosti však proti 672 sovietskym tankom bojovalo 186 nemeckých bojových strojov; toho večera mala Červená armáda straty 235 tankov a Wehrmacht 5 – a udialo sa to na niekoľkých štvorcových kilometroch,“ uvádza nemecký list.

„Hlavným priestorom zrážky bolo strmé pole, nachádzajúce sa západne od výšiny 252,2. (...) Keď sa ráno 12. júla 1943 sovietske tanky ako ocelová lavína vrhli z výšiny 252,2, narazili na 4,5 metra hlbokú priekopu. Táto umelá prekážka bola vidieť aj na mapách veliteľa Pavla Rotmistrova, no ten ju, samozrejme, ignoroval,“ píše nemecký autor. „V každom prípade sa tanky natlačili pred úzkym mostom, čím sa stali ideálnym terčom pre dva prápory nemeckého 2. tankového zboru SS.“

„Bolo to ohnivé peklo z horiacich T-34, zo zabitých a ranených,“ písal účastník tejto bitky Rudolf von Ribbentrop, syn ríšskeho ministra zahraničia. Štyri ťažké tanky Tiger veliteľa Michaela Wittmanna (najúspešnejšieho nemeckého tankistu 2. sv. vojny – pozn. red.) zlikvidovali do 55 tankov. „Po bitke sa pole na východ od priekopy podobalo na tankový cintorín,“ píše sa v článku.

„Nemeckí generáli očividne neuverili správam vlastných dôstojníkov o ich úspechu a preto po boji poslali na miesto bitky prieskumné lietadlá. Fotografie, urobené nimi 14. a 16. júla 1943 a taktiež na začiatku augusta, teraz našiel a analyzoval Whitley.“

„Len medzi protitankovou priekopou a výšinou 252,5 je na nich vidieť vyše stovky zničených stredných tankov T-34

a ľahkých T-70 a tiež aj úderné hlavne 29. tankového zboru. O niečo ďalej, na severozápade, Whitley dokázal identifikovať 55 zničených sovietskych tankov: 32 tankov T-34, 12 tankov T-70 a 11 Britániou dodaných „Churchillov“ (A-22 Churchill – pozn. red.),“ uvádza Die Welt.

Akadémia ruského GŠ už v októbri 2018 uvádzala, že...

„Červená armáda pri Prochorovke stratila 75 % do boja nasadených tankov a Nemci 20 %. Uviedol to jej vedecký pracovník Valerij Makovskij.

„Straty obrnenej techniky 5. gardovej tankovej armády činili 12. júla 1943 75 %, straty 2. tankového zboru SS dosiahli 20 %,“ uviedol údaje zo svojej prezentácie „Slávne kapitoly Veľkej vlasteneckej: rozhodujúce bitky v roku 1943“.

Podľa nej zo 670 sovietskych tankov a samochodiek, ktoré sa zúčastnili protiúderu pri Prochorovke, bolo stratených 470 kusov. Nemci zo 490 tankov stratili 50 kusov.

Čo sa týka strát vojakov, červenoarmejci mali straty 35 tisíc vojakov, čo bolo 24 % strát Voronežského frontu. Z toho 6500 bolo zabitých a 9500 nezvestných. Nemecký 2. tankový zbor SS v tomto boji stratil 7700 ľudí.

Hlavným výsledkom Kurskej bitky bolo podľa Makovského to, že bez ohľadu na veľké straty v technike i osobách Červená armáda rozdrvila nemecké vojská a dosiahla zásadný zlom v priebehu vojny.

(Celkovým výsledkom bitky na Kurskom oblúku bolo zničenie 30 nemeckých divízií, z toho 7 tankových a strata Wehrmachtom vyše 100 tisíc vojakov. Sovietske vojská vďaka tomuto „neexistujúcemu víťazstvu“ postúpili na Západ o 150 km, pričom tiež rozšírili útok do 400 km frontu.)

Ako Rusi zareagovali na „absurdnosť“ nemeckého novinára?

Vyhlasenie nemeckého novinára o potrebe odstránenia pamätníka pri Prochorovke je vraj absurdné, ide o politickú objednávku na zničenie pamiatky o hrdinstve sovietskych vojakov v rokoch Veľkej vlasteneckej vojny, tvrdí vedecký tajomník moskovského Múzea Víťazstva Valerij Konnov.

Minister kultúry RF Vladimir Medinskij uviedol, že tento článok sa dá porovnať s pokusmi nacistických generálov v 1950–1960-tych rokoch „vyhrať vojnu v memoároch“.

V. Mikunda, snímka archív RIA Novosti

„Vyhlásenie nemeckého novinára nemá k historickej vede žiadny vzťah. Je to politická objednávka na zničenie našich dejín, pamiatky o hrdinstve sovietskych vojakov v rokoch Veľkej vlasteneckej vojny,“ priniesla Konnov slová tlačová služba múzea.

Konnov zdôraznil, že vedci sa pri analýze dejinnej udalosti opierajú o komplex materiálov všetkých bojujúcich strán – sú to štatistické údaje, rozkazy štábov armád, hlásenia z miest bojov, spomienky účastníkov a mnohé ďalšie. „Preto sú vyjadrenia novinára o tom, že akoby neexistovala tanková bitka, ani sovietske víťazstvo, absurdom... Požiadavky na odstránenie pamätníka, odvolávajú sa na nejaké mýtické údaje, sú neprijateľné,“ poznamenal vedec.

* * *

K téme sa vyjadril aj bieloruský politológ Alexej Dzermant, ktorý hovorí, že článok novinára Die Welt o obrovskej tankovej bitke pri Prochorovke je ďalším z pokusov revízie dejín a zníženia úlohy sovietskej armády na víťazstve.

„Zdá sa mi, že vlna osláv 9. mája, ktorá sa začala v Rusku a rozšírila sa po celom svete, a vôbec vzťah k pamiatke o tejto vojne v Rusku i Bielorusku vyvoláva v západnej Európe, v Nemecku, znepokojenie preto, lebo sú tam už dlhú dobu badateľné pokusy o revizionizmus, čiže o prehodnotenie kľúčových udalostí a výsledkov vojny.“

Na článok nemeckého publicistu treba tiež takto nazerať, pretože určité sily, blízke k vládncim kruhom SRN, chcú už trochu inak hodnotiť udalosti tejto vojny a taktiež aj... konanie nemeckej armády v tomto období,“ povedal Dzermant pre RIA Novosti.

Podobné články sú vraj povolané na to, aby ukázali, že ZSSR bol „nejakou totalitnou mašinou, ktorá si necenila ľudské životy, ktorá zavalovala útočiacu nemeckú armádu mŕtvolami“. „Robí sa to na znížovanie podielu sovietskej armády na víťazstve, aby sa dokazovalo, že víťazstvo bolo dosahované neprípustnou cenou a teda, nemecká armáda sa na tomto pozadí predstavuje ako vzor šľachetnosti atď. Pochopiteľne, že to uráža pamiatku sovietskych vojakov, ktorí bojovali proti fašistom, nazdáva sa bieloruský politológ.“

Dzermant nepovažuje objavenie sa podobného článku za náhodu. Je to vraj tendencia, zatiaľ ešte latentná (skrytá, neprejavujúca sa vonkajšími príznakmi – red.), ale „niekedy už vychádza na povrch v podobe takýchto článkov, filmov, vyhlásení politikov rôznej úrovne“. „Čiže v skutočnosti máme do činenia so systémovým nárastom revizionizmu, konkrétne v Nemecku, na čo treba, samozrejme, upriamovať pozornosť,“ dodal.

Čo píšú iní

(Dokončenie zo str. 2)

Tieto udalosti zasiali v Engelsovej hlave panický strach z Ruska a z panslavizmu. Ako marxistický revolucionár rozdelil Engels európske národy na revolučné a kontrarevolučné, čiže barbarské. Na strane revolúcie sa podľa Engelsa ocitli Nemci, Poliaci a Maďari. Ostatné, predovšetkým slovanské národy (okrem Poliakov), boli v očiach Engelsa kontrarevolučné. Okrem revolučných Nemcov, Poliakov a Maďarov prorokoval všetkým ostatným kontrarevolučným slovanským národom zánik v ohni svetovej proletárskej revolúcie.

Engels pripisoval Habsburgovcom hlavnú zásluhu v tom, že zabránili poturčeniu slovanských národov vo svojej mnohonárodnostnej monarchii a na Balkáne. Ako adekvátny prejav vďaka preto očakával ochotu týchto slovanských národov akceptovať ponemčenie, alebo aspoň pomadžarčenie. Paradoxne Engels absolútne neuznával žiadne zásluhy Ruska na záchrane balkánskych Slovanov pred ich poturčením napriek tomu, že Rusko v tom čase už poldruha storočia bojovalo s Osmanskou ríšou s cieľom oslobodiť Srbov, Bulharov a ďalšie slovanské národy na Balkáne.

HSP, 6. 8. 2019 (výňatok)

Na rómsky holokaust... nesmieme zabudnúť

Splnomocnenec vlády SR pre rómske komunity Ábel Ravasz pri príležitosti Pamätného dňa rómskeho holokaustu zdôraznil, že utrpenie jeho obetí, ktoré o život prišli v koncentračných táboroch počas masových popráv či v dôsledku hladu, nesmie upadnúť do zabudnutia.

A to aj preto, že aj v súčasnom období sa na Slovensku, dokonca i v jeho parlamente, nájdu ľudia, ktorí sa snažia ospravedlniť, prípadne zľahčovať tieto udalosti a neopodstatnene glorifikujú Slovenskú republiku z rokov 1939 až 1945, ktorá svojich občanov perzekvovala na etnickom princípe. „Je dôležité, aby ľudia nezabudli, čo priniesla 2. sv. vojna, koľko smútku spôsobila ľudská nenávisť. Preto je dôležité si udalosti rómskeho holokaustu stále pripomínať a hovoriť o nich aj s našimi deťmi,“ uviedol Ravasz. „Je len na nás, aby sme urobili všetko pre to, aby sa akákoľvek forma rasizmu a xenofóbie už nikdy neopakovala,“ dodal vládny splnomocnenec pre rómske komunity.

Podľa pravda.sk z 2. 8. 2019 (výňatok)

Poľsko potvrdilo nepozvanie Putina na výročie rozpútania 2. sv. vojny

Vicepremiér vlády Poľska Jacek Sasin potvrdil, že vedenie štátu nepozvalo prezidenta Ruska Vladimíra Putina na podujatia spojené s 80. výročím rozpútania 2. sv. vojny.

„Bolo by nemiestne pripomínať si výročie ozbrojenej agresie proti Poľsku s lídrom, ktorý sa dnes tak správa ku svojmu susedovi,“ prináša jeho slová RIA Novosti.

(Bolo by už konečne namieste, keby Poľsko zverejnilo počet obetí, ktoré mu spôsobila Stalinova „agresia“ 17. 9. 1939 a porovnálo ich s počtami, ktoré mu spôsobilo nacistické Nemecko. To by sa mnohým otvorili oči! – pozn. Bojovník.)

S využitím kp.ru z 18. 7. 2019

(Dokončenie zo str. 1)

Michal Kuchár, tajomník ObIV SZPB, Spišská Nová Ves: – Najväčšie nebezpečenstvo vidím v tom, že určitým skupinám ide o vymazanie SNP všeobecne, aj ako protifašistického odboja počas 2. sv. vojny z pamäte hlavne mladej generácie. Tomu musíme zabrániť za každú cenu. Tie milióny padlých si to nezaslúžia, vrátane našich rodičov a starých rodičov. Úctu treba mladým vstúpiť už od detstva, čo je aj poslaním našej organizácie.

Ján Pacek, predseda ObIV SZPB, Banská Bystrica: – Veru, nájdu sa medzi nami aj takí, ktorí svojim správaním, výrokmi, ale aj skutkami sa snažia znevážiť medzník našich novodobých dejín, povstanie národa proti okupantom. Všetkým už len nedávny príklad z Bratislavy premenovať časť námestia SNP je akoby snahou vytlačiť spomienky na hrdinstvo našich predkov a nahradiť ich inou udalosťou s predpokladom, že na tú pôvodnú sa časom zabudne. Toto však by bol výsmech tým, ktorí so zbraňou v ruke ukázali svetu odhodlanie a bojového ducha. Tu je nezastupiteľné miesto SZPB v zárodku odmietať takéto názory, ktoré narúšajú jednotu národa.

Jozef Cerovský, predseda ObIV SZPB, Lučenec: – Najväčšie nebezpečenstvo útokov proti SNP vidím v tom, že falzifikátori našej histórie majú relatívne slušný priestor na to, aby vnášali medzi mladú generáciu bludy o SNP.

Stokrát opakovaná lož sa stáva pravdou. Keď nemá kto mladých ľudí usmerniť, ľahko podľahnú živšej propagande, čo je cesta do pekla.

Jaroslav Bulko, predseda ObIV SZPB, Žiar nad Hronom: – Mladšia a stredná generácia oproti nám starším má málo vedomostí o SNP, o jeho cieľi a výsledku boja proti ľudáckemu fašistickému štátu. Ďalšie nebezpečenstvo je v tom, že mnoho tzv. historikov vysvetľuje SNP negatívne. Napomáha tomu aj súčasná parlamentná politická strana M. Kotlebu. Masovokomunikačné prostriedky veľmi málo píšú o histórii SNP. Tu veľmi stagnuje slovenská televízia, ktorá nenakrúca inscenácie o SNP a v malej miere využíva televízne besedy o SNP. Aj školy, politické strany, spoločenské organizácie, spoločne s vládou musia viac dbať, aby odkaz SNP zostal natrvalo v srdciach občanov bez rozdielu národnosti.

Peter Krajčírovič, člen ZO SZPB, Trnava: – Nebezpečenstvo útokov proti SNP je v zneistení a postupnom budovaní ľahostajného, až negatívneho postoja k SNP zvlášť u mladej generácie.

Ľahostajnosť a nečinnosť kompetentných orgánov pri starostlivosti o mnohé existujúce pamätníky SNP je mnohonásobne nebezpečnejšia než otvorené útoky proti SNP. Vzhľad mnohých pamätníkov SNP v kontraste s cintorínmi nemeckých vojakov je toho dôkazom.

Ján Krajčovič, podpredseda ObIV SZPB kpt. in memoriam Imricha Jacko-Lysáka, Prešov: – Najväčšie nebezpečenstvo útokov proti SNP vidím najskôr v spochybnení tejto najvýznamnejšej historickej udalosti v novodobých dejinách Slovenska a následne v jeho vymazávaní z učebníc a z pamäte mladej generácie, ktorá je pre mocichtivých liberálnych politikov pri voľbách istou voľičskou základňou. Súbežne s tým budú likvidované i pamätníky a pomníky SNP, názvy námestí, ulíc, budov (Námestie SNP v Bratislave verzus námestie 30. výročia Nežnej revolúcie, znehodnotenie Pamätníka SNP v Straňavách).

Peter Kober, podpredseda ObIV SZPB, Stará Ľubovňa: – Pohrobkovia fašizmu vyliezajú ako dáždovky po daždi a pokiaľ im umožníme rozliezť sa po celej republike, tak nás okradnú o históriu, kultúru a rodnú zem. Útoky proti SNP z radov domácich pohrobkov, ale hlavne z USA sú skúškou našej bdelosti a schopnosti brániť našu históriu, kultúru a rodnú zem. Mám nepríjemný pocit z toho, že v tomto boji, my antifašisti, máme malú podporu ústavných činiteľov, česť výnimkám, ale na druhej strane prejavy fašizmu sú vládnucimi kruhmi a hlavne verejnými médiami prehliadané, ba v niektorých prípadoch tolerované.

Názory respondentov sa nemusia zhodovať s názorom redakcie a vydavateľa.

Artema Fecka, predsedu ObIV SZPB Bardejov

– Naša oblastná organizácia patrí v rámci SZPB medzi početnejšie. V súčasnosti ju tvorí 27 základných organizácií so 737 členmi. Od oblastnej konferencie (6. 3. 2019) sme prijali 43 nových členov s priemerným vekom 56,1 rokov.

Čo nastolila oblastná konferencia?

– Položila dôraz na zvýšenie aktivity členskej základne v meste a obciach okresu Bardejov. Výbory ZO SZPB dostali za úlohu oživiť spoluprácu so samosprávami mesta a obcí.

Čím sa zaoberáte v tomto období?

– Žiť v prítomnosti je ťažké, no pri našich kolektívnych schopnostiach a osobnej angažovanosti zvládnuteľné. Pripravujeme so štátnou správou, samosprávou a farnosťami dôstojné spomienkové podujatia pri príležitosti 75. výročia SNP a širíme myšlienku 75 rokov mierového života na Slovensku.

Aký je momentálne váš najväčší úspech a čo sa vám nedarí?

– Do uznesenia XVII. zjazdu SZPB sa dostal náš návrh: Predložiť Vláde SR požiadavku vyhlásiť rok 2020 v Slovenskej republike za Rok mieru.

Menej sme spokojní s aktivitou niektorých našich základných organizácií SZPB.

S akým poslanstvom ste sa vrátili zo XVII. zjazdu SZPB?

– Že SZPB je tou organizáciou v našej spoločnosti, ktorá predstavuje nádej, že artikulácia spoločenských záujmov vo verejnom živote je ešte možná štandardnými prostriedkami. Napríklad nádej, že výučba o 2. sv. vojne a SNP bude zaradená za povinnú súčasť učebných osnov a učebníc. Ďalej tiež, že povinná a kontrolovaná starostlivosť štátnej správy a samosprávy o vojenské cintoríny, vojnové hroby, pamätníky, pamätne tabule a pamätne miesta a najmä zdravotná a sociálna starostlivosť o veteránov a bojovníkov proti fašizmu, za našu slobodu, dôchodcov a detí bude nielen proklamovaná, ale bude zakotvená aj normotvorne.

Zo zjazdu som sa vrátil s presvedčením, že s aktivitami SZPB sa nám podarí dosiahnuť, aby sa spomienkové podujatia ku Dňu víťazstva nad fašizmom a Výročia SNP stali hrdým sviatkom všetkých našich občanov bez rozdielu.

Michala Petra, predsedu ObIV SZPB Vranov nad Topľou

– Oblastná organizácia SZPB Vranov nad Topľou má 307 členov, ktorí sú organizovaní v 11-tich základných organizáciách. V tunajších Slanských vrchoch pôsobil počas 2. sv. vojny najväčší partizánsky zväzok – brigáda Čapajev, ktorého veliteľom bol dôstojník Červenej armády Ivan Kononovič Baluta a náčelníkom štábu brig. gen. in memoriam Ludovít Kukorelli. V katastri našej obce Petrovce bolo prvé partizánske letisko na východnom Slovensku.

V našej oblasti významnú odbojovú činnosť vyvíjala aj skupina pod vedením JUDr. Cyrila Daxnera. V priebehu priamych bojov, na prelome rokov 1944–1945 počas Karpatsko-duklianskej a Dargovskej operácie, najviac trpeli obyvatelia miest a obcí – starci, ženy a deti. Po ustupujúcej nemeckej armáde ostali len zhoreniská – vypálené obce, zničená infraštruktúra a mnoho nevinných obetí.

Čo nastolila oblastná konferencia?

– Požiadavku stabilizácie členskej základne, získavania nových členov a aktivizáciu činnosti ZO SZPB. Z hľadiska riadiacej práce potrebujeme zefektívniť informačné toky medzi oblastnou organizáciou a základnými organizáciami. Taktiež nám ide o nastolenie a posilnenie spolupráce so samosprávou a štátnymi inštitúciami, spoločenskými a záujmovými organizáciami a mládežou, v súčinnosti so základnými a strednými školami. Toto všetko budeme robiť s cieľom propagácie ideí a odkazu národnooslobodzovacieho a protifašistického odboja. Využijeme na to besedy s priamymi účastníkmi 2. odboja a historikmi, vlastné vedomostné súťaže, branňo-sportové a turistické podujatia.

Čím sa zaoberáte v tomto období?

– V spolupráci so samosprávami chceme realizovať projekty na obnovu jestvujúcich pamätníkov a hrobov padlých partizánov a vojakov Červenej armády v Petrovciach a Hanušovciach nad Topľou, ako aj výstavbu nových pamätníkov červenoarmejcom v obciach Kladzany a Dlhé Klčovo. Naším zámerom v najbližšom období je obnovenie činnosti zaniknutých ZO SZPB v obciach Matiaška a Hermanovce nad Topľou.

Aký je momentálne váš najväčší úspech a čo sa vám nedarí?

– V posledných dvoch rokoch sme vypracovali projekty a v spolupráci s obecnými samosprávami úspešne realizovali rekonštrukciu pamätníka padlým vojakom Červenej armády v obci Dávidov, výstavbu nového pamätníka v obci Nižný Hrušov, úplnú obnovu pamätníka Prvého partizánskeho letiska – národnej kultúrnej pamiatky v obci Petrovce. Za pomoci Lesov SR bol vybudovaný Lesný náučný chodník Herlica. Na informačných tabuliach v dvoch bunkroch a vyhliadkovej veži je podrobne písomne a fotografiami zdokumentovaná činnosť partizánskeho zväzku Čapajev. Pri tom nám výrazne finančne pomohlo veľvyslanectvo RF v SR a obec Petrovce, taktiež materiálne a konzultačne honorárny konzul Ukrajiny v SR.

Aj napriek snahe nedarí sa nám pri presadzovaní myšlienok a odkazov národnooslobodzovacieho boja a SNP účinnejšie spolupracovať s niektorými obcami a školami, najmä v súčasnom období, kedy sa hlavne medzi mládežou negatívne infiltrujú idey radikálnych a nacionalistických hnutí, niekedy až s rasistickým a fašistickým podtónom.

Medzi našimi členmi je potrebné zvýšiť odber ročeniek odbojárov a dvojtyždenníka Bojovník.

S akým pocitom ste sa vrátili zo XVII. zjazdu SZPB?

– S rozporuplným pocitom. Na jednej strane zjazd zhodnotil doterajšiu činnosť a vytýčil základné smery na nadchádzajúce obdobie. Na druhej strane nebola badateľná žiadna sebareflexia niektorých už prestarnutých vedúcich funkcionárov Zväzu, ktorí funkčne prežívajú iba z doterajších zásluh. Pri navrhovanej zmene organizačnej štruktúry Zväzu nebolo uvedené, ako sa zmení stav pracovníkov na ústredí a aký to bude mať dopad na rozpočet, konkrétne na mzdové výdavky a súvisiace odvody. Málo priestoru sa venovalo generačnej výmene funkcionárskeho aktívu, pretože priamych účastníkov odboja je už veľmi málo, rovnomernému zastúpeniu v ústredných orgánoch podľa krajov, novým formám komunikácie a propagácie činnosti prostredníctvom elektronických médií. Ústrední funkcionári chodia na „východ“ medzi členskú základňu iba pred voľbami alebo väčšinou len na centrálné celoštátne oslavy (Karpatsko-duklianska operácia). Nadobudol som dojem, že odbojová činnosť počas 2. sv. vojny a SNP bola, obrazne povedané, iba v časti západného Slovenska a na strednom Slovensku, na východné Slovensko akoby sa pozabudlo.

Vladimír Dobrovic

Ludia vzbudzujú úctu iba tak, ako ju prejavujú.

Ralph Waldo Emerson, americký filozof, esejista a básnik

V Čiernom Potoku opäť tiekla krv

2. augusta sme usporiadali už XIV. ročník Kvapky krvi SNP, ktorej odber sa tohto roku po prvýkrát konal s logom Slovenská kvapka krvi SNP.

Odber krvi usporiadala ZO SZPB arm. gen. Ľudvika Svobodu v spolupráci s OÚ v Čiernom Potoku a miestnym Klubom darcov krvi v spolupráci s Národnou transfúznou spoločnosťou SR – stredisko v Banskej Bystrici.

Ako prví prišli darovať krv otec a syn Marek a Pavol Cirbusovci z Rimavskej Soboty. Tradične na podujatí nechýbali ani vojaci Armády SR z Gemersko-malohontského práporu v Rožňave Jaroslav Zauška a Štefan Penzeš. Krv daroval aj duchovný David Varga-Eštok

z Trebišova. Vojakov a darcov krvi prišiel tradične podporiť aj bývalý náčelník GŠ OS SR genpor. v. v. Peter Vojtek (krv tu daroval už 6-krát).

Ak vlaňajší ročník bol zaujímavý tým, že krv bol darovať aj tajomník veľvyslanectva RF v SR S. Ryžov, tohto roku ju daroval predseda Slávice z Nitry Miloš Zverina.

Tradične sprievodným podujatím tohto darcovstva krvi bol Memorál brigádneho generála Imricha Gibalu v streľbe zo Slávice Nitra Eva Strnišková, ktorá u nás darovala krv prvýkrát.

Tohtoročným najúspešnejším športovcom sa ukázal byť Miloš Zverina, ktorý okrem streľby zo vzduchu vyhral tri disciplíny. Streľbu zo vzduchu vyhrala „mu vyfúkla“ kolegyňa zo Slávice Nitra Eva Strnišková, ktorá u nás darovala krv prvýkrát.

Po odbere krvi sme usporiadali pietny akt kladenia vencov pri pamätníku obeť maďarských fašistov z roku 1944. Ako prví sem položili vence zástupcovia veľvyslanectva RF v SR tajomník Anatolij Tomnikov a tajomníčka Marija Veršinina.

Ďalšie vence položili starostka Svetlana Šufliarská, predseda ZO SZPB arm. gen. L. Svobodu J. Púpala, predseda ObV SZPB v R. Soboty Pavol Brndiar, P. Vojtek a ďalší. Zaujímavosťou bolo, že pamiatke obeť sa prišli samostatne

pokloniť mladí potomkovia obeť hrdinov protifašistického odboja z obce Čierny Potok, ktorí boli u nás u starých rodičov na školských prázdninách a ktorí pochádzajú z USA a z Veľkej Británie.

— JP —, snímka A. Púpala

Vatra zvrchovanosti

Pri príležitosti prijatia deklarácie SNR o zvrchovanosti SR sme sa aj tento rok 19. júla spolupodielali na organizácii Vetry zvrchovanosti, ktorú pripravil Dom a miestny odbor MS v Galante.

Slávnostné podujatie otvorila pred asi 150 prítomnými účastníkmi a hosťami z TSK riaditeľka Domu MS Galanta Zlatica Gažová. Po hymne oblasťný predseda SZPB Jozef Janský vyzdvihol historický dátum 17. júl 1992 a vyhlásenie o zvrchovanosti, čím sa naplnilo úsilie Slovákov o vlastnú štátnosť.

Po prihovoroch ďalších hostí sa uskutočnila prehliadka deviatich speváckych folklórnych súborov z okolia Galanty.

Na záver sme zapálili symbolickú vatru a do neskorého večera sme spievali a zabávali sa za sprievodu harmoník.

Aľžbeta Pongráčová

Jedinečná návšteva

Mesto Zvolen, ako jediné mesto na Slovensku, navštívilo 34 študentov z Rostova na Done. Boli to účastníci ruskej vlasteneckej akcie „Cesty slávy – naša história“.

Toto putovanie prebieha od roku 2016. Ruská mládež zatiaľ navštevovala pamätne miesta bojov vo Veľkej vlasteneckej vojne len v bývalých republikách ZSSR. Tento rok ich cesta viedla cez Rusko, Bielorusko, Poľsko, Slovensko, Maďarsko až do Belehradu, kde sa konal festival študentov.

Zmyslom ich projektu je navštíviť mestá vojenskej slávy, miesta bojov 2. sv. vojny a pripomenúť si 75. výročie oslobodenia Bieloruska a 75. výročie prelomenia blokády Leningradu.

Z Rostova vyrazili 28. júna 2019 a Zvolen navštívili 11. júla 2019. Ich cieľom je zachovanie pamiatky o hrdinstve sovietskeho ľudu, upevnenie medzinárodných a bratských vzťahov a vysvetľovanie pravdivej histórie bojov vo Veľkej vlasteneckej vojne. Do Zvolena prišli z Krakova.

Vo Zvolene sme ich privítali na cintoríne Červenej armády slovenským zvykom, dve dievčatá v krojoch z Očovej im ponúkli chlieb a soľ. Očakávali ich členovia protifašistických bojovníkov zo ZO SZPB Zlatý Potok, z Očovej, prednosta OÚ vo Zvolene Semir Moumani, predseda ObV SZPB Miroslav Náhlik a členovia Slovensko-ruskej spoločnosti. Prítomná bola aj riaditeľka Ruského centra vedy a kultúry Inna Kuznecova so svojím zástupcom.

Spoločne sme položili kvety k pamätníku Červenej armády. Po spoločnom obede a prehliadke Zvolena sme odišli do Zvolenskej Slatiny, kde študenti mali koncert. Spievali v rôznych jazykoch, po rusky, po bielorusky, po ukrajinsky. Na koncerte sa zúčastnilo sedemdesiat ľudí z okolitých obcí Očovej, Zvolenskej Slatiny, Detvy, Kriváňa a Zvolena. Na koncerte sa zúčastnil aj starosta Očovej a poslanec NR SR Ján Senko.

Vo veľmi srdečnej a priateľskej atmosfére po koncerte, keď piesne a tance nenechali ani jedno oko suché, sme hosťom pripravili posedenie pri večeri.

Viera Noclarová, predsedníčka ZO SZPB Zlatý Potok, Zvolen

57. ročník turnaja o pohár kpt. Miloša Uhra

Organizátori tohto tradičného futbalového turnaja už pred 57 rokmi vedeli, prečo chceli, aby niesol meno takej významnej osobnosti. Je preto namieste vyzdvihnúť nielen ideu, ale i ľudí, ktorí sa o zhmotnenie tejto myšlienky zaslúžili, ako aj podakovanie tým, ktorí v nej rok čo rok pokračujú.

Som preto veľmi rada, že ako tajomníčka som mala česť v mene Oblastnej organizácie SZPB Nové Mesto nad Váhom zúčastniť sa v nedeľu 14. júla 2019 turnaja po štvrtý raz. Naša organizácia je dlhoročným spoluorganizátorom tohto jedinečného turnaja na Slovensku, ktorý v sebe nesie odkaz a myšlienku SNP.

Okrem domáceho futbalového mužstva TJ Lubina kopanice sa systémom každý s každým stretli FK Askoll Potvorice, ŠK Slovan Kostolná a FC Stráni, ktorý sa stal jeho tohtoročným víťazom. Víťaznému mužstvu som odovzdala basu piva a darčekový koš.

Simona Štepanovicová

Otvorenie turnaja. Zľava: bývalý riaditeľ MOS Miškeh Dedinka Viliam Harušták, Simona Štepanovicová, čestný prezident TJ Lubina kopanice Milan Dunajčík, starosta obce Lubina Martin Beňatinský, predseda TJ Lubina kopanice Ján Jarábek.

Vítané družstvo FC Stráni.

(zdroj: MD, www.mytrenca.sme.sk)

Vzdali sme úctu padlým a obeť vojny

Protifašisti zo ZO SZPB gen. Viesta z Revúcej sa po návšteve Lidice a Terezína vybrali k pamätníku padlých hrdinov v Dargovskom priemysku. Teda na miesto, ktoré Červená armáda dokázala oslobodiť až po siedmych týždňoch tvrdých bojov.

Priamo pri pamätníku sme sa stretli so starostom Bačkova Jozefom Nemčíkom, ktorý nás poinformoval o tom, ako tunajšie boje prebiehali. Úctu 22 tisícom padlých červenoarmejcov sme vzdali položením venca. Rovnako sme sa poklonili padlým hrdinom aj priamo v obci Bačkov, ktorá bola vypálená Nemcami za pomoc partizánom.

Zastavili sme sa aj v Sečovech, ktoré boli za vojny zničené zo 75 percent. Ustupujúce nemecké a maďarské vojská tu spálili všetko, čo im prišlo pod ruku. V bojoch padlo 1800 vojakov, vyše 100 civilistov

Z rokovania Banskobystričanov

Dňa 30. 7. 2019 ObV SZPB v B. Bystrici uskutočnil informačné rokovanie o XVII. zjazde SZPB.

Oblasťná organizácia podišla k XVII. zjazdu početne posilnená, za čo sa predseda Ján Pacek poďakoval všetkým aktívnym členom a organizáciám a vy-

slovil presvedčenie, že budeme i naďalej pokračovať v získavaní mladých ľudí za svojich členov.

V ďalšom nás naši delegáti podrobne informovali o rokovani

zjazdu. Členovia s potleskom privítali zvolenie staronového predsedu Pavla Sečkára.

Predsedovia ZO SZPB sa zaviazali, že zaradia všetky zjazdové dokumenty do rokovacieho programu svojich organizácií.

V súvislosti práce s mladými ľuďmi sa hovorilo o zintenzív-

Za poznaním krutej minulosti

ZO SZPB generála Viesta z Revúcej navštívila smutne známe české obce Lidice a Terezín.

Dozvedeli sme sa, že obec Lidice, hoci nemala s atentátom na zastupujúceho protektora R. Heydricha nič spoločné, bola na základe nesprávneho rozhodnutia vypálená, vyvraždená a nemeckými nacistickými okupantmi zrovnaná so zemou. Jej obyvateľstvo bolo z časti vyvraždené a odvečené do koncentračných táborov. Pričom výnimkou neboli ani deti. Celkom prišlo o život 340 obyvateľov.

O týchto faktoch sa 45 našich členov dozvedelo pri návšteve expozície v Lidiciach. Obra-

zový a audiotextový materiál zanechal v nás hlboké dojmy o krutosti fašizmu. Položením venčeka sme si utčili pamiatku zavraždených.

V Terezíne, v pevnosti z 18. storočia, si fašisti zriadili

koncentračný tábor. Spríevodkyňa nám podrobne priblížila ťažký život väzňov, ktorí tu v neľudských podmienkach museli pracovať a boli trýznení a vraždení.

Úctu všetkým, ktorí táborom prešli a sú tam pochovaní, sme prejavili položením venčeka

Štefan Havliar, foto Emil Matejka

Na Jankovom vršku

Najskôr sme sa zastavili v Uhrovci, v rodisku L. Štúra a A. Dubčeka, kde sme si pozreli expozíciu Uhrovského múzea.

Nad obcou sa týči známy Jankov vršok a na ňom 15 metrov vysoký pamätník, ktorý pripomína pôsobenie tunajšej partizánskej brigády Jana Žižku. My sme si jej hrdinov utčili položením venca.

Danuša Pročková, ZO SZPB Sučany

Rekonštrukcia polnej nemocnice na Sekaninách je ukončená

Po rekonštrukcii partizánskeho bunkra sa výbor na podnet členov ZO SZPB v Lehote pod Vtáčnikom rozhodol v roku 2018 začať s rekonštrukciou aj polnej nemocnice Hornonitrianskej partizánskej brigády na Sekaninách. V čase SNP slúžila ako polný lazaret raneným partizánom skupiny Vtáčnik.

Objekt, vrátane obvodových múrov a strechy, bol narušený výrubom i dorastajúcimi stromami. Na zachovanie tejto historickej pamiatky pre dnešnú i budúce generácie bola preto potrebná jeho komplexná rekonštrukcia.

Abý sa nám podarilo, museli sme si nielen zabezpečiť, ale do ťažko dostupného terénu aj vyviezť množstvo stavebného materiálu. Pochopenie sme našli u miestnych podnikateľov, ktorí nám zdarma poskytli tak stavebný materiál, ako aj bezodplatne vykonali niektoré odborné práce.

Z rozpočtu obecného úradu nám na to bolo schválených 500 eur. Naši členovia v spolupráci s členmi klubu JDS č. 2 pri týchto prácach odpracovali vyše 500 hodín. Nemalé poďakovanie patrí predsedovi ZO SZPB Antonovi Turčanovi, ktorý sa podieľal na kontaktoch s podnikateľmi, na zaisťovaní brigádnikov, na ich doprave, stravovaní a vôbec na bezproblémovom priebehu náročných rekonštrukčných prác.

— AT —

Úcta Milanovi Rastislavovi Štefánikovi

139. výročie narodenia M. R. Štefánika si členovia ZO SZPB č. 2 Žilina pripomenuli 16. 7. 2019 v jeho rodisku Košariská. Navštívili sme múzeum venované Štefánikovi, ktoré nám priblížilo jeho život, osobnosť a význam v našich dejinách.

Pri mohyle na Bradle sme si položením venca utčili pamiatku na M. R. Štefánika. Niektorí účastníci boli prekvapení z veľkosti tejto mohyly a s uznávaním sa vyjadrili o organizátoroch za možnosť navštíviť ju.

Pri výročí rómskeho holokaustu

Pri príležitosti 75. výročia rómskeho holokaustu sa v priestoroch Múzea SNP v Banskej Bystrici 1. augusta 2019 konala pietna spomienka na obeť rómskeho etnika počas 2. sv. vojny.

Spomienky sa zúčastnili funkcionári štátnej a verejnej správy, zahraničné delegácie, zástupcovia ÚR a ObV SZPB, židovskej obce a približne 100 Rómov.

Reakciou na spochybňovanie významu SNP bolo aj založenie ZO SZPB

V tomto roku si pripomenieme už 50 rokov činnosti ZO SZPB pri Hornonitrianskych baniach Prievidza, a.s. Je vhodný čas aj na zamyslenie sa nad tým ako sme plnili naše protifašistické poslanie.

Podľa kroník ZO SZPB pri Bani Cigel', o.z. a podľa spomienok pamätníkov Jána Sadloňa, Arnolda Haršányiho, Karola Dvorského, Alexandra Pockodyho a Jána Žiaka spracoval Ján Slobodník materiál „50 rokov ...aby čas nevyvmazal z pamäti“, z ktorého je spracovaný aj tento článok.

V roku 1969 bol na IV. zjazde Zväzu ľudových protifašistických bojovníkov založený SZPB. Jeho členovia sa podľa vtedajších stanov SZPB združovali v základných organizáciách spravidla podľa miesta bydliska. Priami účastníci SNP a iných foriem protifašistického odboja, zamestnaní v Bani Cigel', sa rozhodli ako prví na Slovensku vytvoriť základnú organizáciu, pretože tu videli najvhodnejšie pole svojej pôsobnosti na šírenie ideálov, za ktoré bojovali v priebehu 2. sv. vojny. Bola to aj reakcia na prvé snahy o spochybňovanie významu SNP. Po vyriešení organizačných problémov, súvisiacich so zapojením sa do spoločenského života v rámci podniku a vybavení výnimky od ÚR SZPB na založenie ZO SZPB pri výrobnom podniku, sa ustanovujúca schôdza konala 30. novembra 1969.

Baňa Cigel' mala aj svoje odborné učilište. Až do roku 1989 ZO

SZPB organizovala besedy, oslavy, spomienkové akcie pre žiakov odborného učilišťa a úzko spolupracovala s vedením učilišťa a pedagogickými pracovníkmi. V SOU baníckom bola zriadená aj „izba protifašistického odboja“, ktorá fungovala až do roku 1990. Po zmene politických pomerov u nás sa prístup do škôl obmedzil a bolo treba hľadať nové formy kontaktov s mládežou, ako boli napr. posedenia pri vatrách s účastníkmi odboja, športové podujatia a pod.

V roku 2002 bola Baňa Cigel' ako odštepny závod zrušená a organizačne ako ťažobný úsek prešla pod Hornonitrianske bane Prievidza, a.s., s čím súvisí aj prechod našej ZO SZPB pod uvedenú spoločnosť. Tu je nutné pripomenúť, že ťažba v spomínanej bani, resp. úseku po 55 rokoch skončila v roku 2017.

Za obdobie 50 rokov sa vystriedalo osem predsedov. Titul „čestný predseda“ za dlhoročnú aktívnu činnosť pre ZO SZPB bol udeľovaný Arnoldovi Haršányimu, v roku 2008 Jánovi Sadloňovi a v roku 2018 Jánovi Slobodníkovi. Prví dvaja už nie sú medzi nami.

V hodnotenom období výbor ZO SZPB zasadal vyše 600-krát a pripravil a uskutočnil 140

členských schôdzí. Medzi najzaujímavejšie podujatia počas 50 rokov činnosti našej organizácie patrili tematické a spomienkové akcie, na ktorých sa spravidla zúčastňovali aj rodinní príslušníci. Ich cieľom bolo spoznávanie miest spojených s históriou SNP a oslobodzovacích bojov. Takýchto podujatí bolo celkom 45.

Nemalú pozornosť venovala a venuje ZO SZPB pomoci členom pri vybavovaní dokladov o účasti v odboji a nárokov na odškodnenie. Ďalej to bola pozornosť venovaná ich zdravotnému stavu. V súčasnom období je zvýhodnená zdravotná starostlivosť odbojárom už zrušená. V každom volebnom období boli a sú poverení dvaja členovia návštevami chorých a osamelo žijúcich našich členov. Nikdy sa nezabudlo na blahoželanie k životným jubileám členov, ako i na udeľovanie vyznamenaní za aktívnu činnosť v SZPB.

Na bohatú činnosť organizácie bolo potrebné zabezpečiť nie malé finančné prostriedky. Až do roku 1991 boli to príjmy od Bane Cigel' za zber druhotných surovín, tento však v uvedenom roku zanikol. V ďalších rokoch sme financie získavali od sponzorov. V ostatných rokoch bez príspevku HBP, a.s., 2 % zo zaplatených daní, by sme na činnosť nemali takmer žiadne finančné zdroje.

V hodnotenom období sa stav členov v našej základnej organizácii pohyboval v rozpätí od 30 až 50 členov. V súčasnosti, aj keď vekový priemer každým rokom stúpa, sa nám darí členskú základňu udržiavať. Dnes máme 48 členov a patríme medzi najväčšie, ale aj najaktívnejšie organizácie v rámci Oblastnej organizácie SZPB Prievidza.

Na základe podkladov Jána Slobodníka spracoval Ján Žiak, podpredseda ZO SZPB pri HBP, a.s. a predseda ObV SZPB Prievidza

Povstalecká história – príprava povstania

20. júla sme si pripomenuli 75. výročie prvého rokovania – prípravy SNP. Členovia ilegálnej SNR a predstavitelia Vojenského ústredia rokovali v lesnej – polovníckej chate v chatári obce Čremošné neďaleko Turčianskych Teplíc.

Do povstaleckej histórie sa Čremošné dostalo zásluhou bratov Ursínyovcov z Rakše. Ján Ursíny, slovenský politik známy z čias Masarykovskej republiky, s bratom Milošom pripravil vo svojej poľovníckej chate 20. júla 1944 schôdzu ilegálnej SNR a ilegálneho Vojenského ústredia. Na schôdzi sa zúčastnili všetci ôsmi členovia SNR: Ladislav Novomeský, Karol Šmidke, Dr. Gustav Husák, Dr. Jozef Letrich, Ján Ursíny, Dr. Matej Nosko, Dr. Ivan Horváth a Dr. Ing. Peter Zaťko. Za Vojenské ústredie boli prítomní: pplk. Ján Golian, mjr. Jozef Marko, pplk. Mikuláš Ferjenčík a kpt. Milan Polák.

Zasadnutie malo historický význam. Tu sa dohodol plán na celonárodné povstanie, osobitne dva varianty začiatku povstania. Prvý, bez ohľadu na situáciu, ak sa Nemci pokúsia vojensky obsadiť Slovensko. Druhý až po dohode so sovietskou armádou.

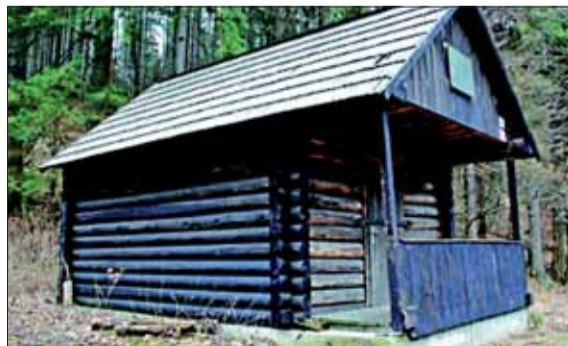
Preto bolo treba zabraňovať každej predčasnej vojenskej akcii, ktorá mohla urýchliť nemeckú oku-

páciu. Za hlavnú ozbrojenú silu považovali slovenskú armádu.

* * *

Počas SNP v okolí Čremošného bojovali piešťanskí letci a boli tam nasadené delostrelecké batérie. Nemecké jednotky útočili od Hája, kam ich previedli domáci Nemci z Hornej Štubne.

Martin Matula, predseda HDK pri ObV SZPB, Martin

Drevený zrub – národná pamiatka v Národnom parku Veľká Fatra, ktorý je majetkom SNM, si vyžaduje opravu strechy a ďalšie údržbárske práce. Snažme sa o vybavenie jej sprístupnenia formou turistických a lyžiarskych výletov pre školy.

Viete, že...?

...pred 80 rokmi 5. augusta 1939 bol uskutočnený prvý ohnivý taran v dejinách?

Podujal sa naň sovietsky letec Michail Jujukin a uskutočnil ho počas bojov medzi Sovietmi a Japoncami na rieke Chalchin-Gol po zásahu protiletadlového delostrelectva. Horel mu ľavý motor, preto vedel, že na svoje letisko už nedoletí. Nariadil posádke vyskočiť (jeden člen to prežil) a sám sa vrhol na zoskupenie japonských vojsk.

Počas Zimnej vojny použil ohnivý taran proti Fínom letec Konstantin Orlov. Za roky 2. sv. vojny hrdinstvo bojového sebaobetovania opakovali ďalší letci. Ohnivý taran sa stal jedným zo symbolov hrdinstva sovietskych letcov. Najstaršia naša generácia pozná čin Nikolaja Gastello, ktorý bol synom španielskej komunistky Dolores Ibaruri. Aj on bol zostrelý nemeckou PVO a preto svoj horiaci letúň nasmeroval na jej kolónu.

Na Západe sa tarany (vrátane vzdušných, ktoré sa dali prežiť) ako spôsob boja príliš necenili. Považovali sa za riskantné a aj drahé. Jeden z najznámejších taranov 2. sv. vojny vykonal americký letec kpt. Richard Fleming, ktorý v bitke pri Midway v roku 1942 nasmeroval svoj poškodený letúň na kormu ťažkého japonského krížnika „Mikuma“.

Letecké boje so sebaobetovaním boli vykonané aj Japoncami. Uskutočňovali ich tzv. kamikadze, ktorí na to absolvovali aj špeciálne kurzy.

Historicky prvý vzdušný taran na nadzvukovom stíhači uskutočnil v roku 1978 sovietsky pilot Gennadij Jelisejev, ktorý ním nad územím ZSSR zničil iránske prieskumné lietadlo. Napálil to do neho rýchlosťou okolo 1 500 km/hod. V roku 1981 sa na to isté podujal Valentin Kuljanov, ktorý stíhačom Su-15TM zrušil nad ZSSR lietadlo CL-44. Kuljanov taran prežil, na rozdiel od celej posádky protivníka.

...ľudia sa ženili a vydávali aj v obkl'účenom Leningrade?

Pričom za roky blokady bolo uzatvorených 14 900 manželstiev. Od 8. 9. do 31. 12. 1941 to bolo 2 223, za rok 1942 – 3 395, za rok 1943 – 8 201 a do 27. januára 1944 bolo uzavretých 1 059 manželstiev.

...Američania by počas 2. sv. vojny a tesne po nej nemohli zho-diť atómovú bombu na ZSSR?

Americký prezident H. Truman to vo svojich pamätiach zdôvodňuje nasledovne. Že ak by sa to stalo, sovietske vojská by sa prudko obrátili smerom na západnú Európu a zatlačili by Američanov do mora. (Viac v Memoirs of Harry Truman z roku 1956 na str. 395.)

Známe je tiež to, čo uviedla správa skupiny špecialistov, ktorí vyhodnotili strategické bombardovanie vojenským letectvom USA: „Atómové bomby nepresvedčili veliteľov (Japonska) o tom, že obrana japonských ostrovov sa stala nemožná“. To až japonský premiér Kantaro Suzuki priznal, že hlavne „vstup ZSSR do vojny postavil štát do beznádejnej situácie, v ktorej bol ďalší odpor zbytočný“.

...napriek dnes platnému Európskemu dňu pamiatky obetí stalinizmu a nacizmu, počas vojny veľa štátov vedelo aká je objektívna pravda o pakte Molotov-Ribbentrop (23. 8. 1939) a nadviazali so ZSSR diplomatické vzťahy?

Boli to Argentína, Brazília, Bolívia, Venezuela, Guatemala, Dominikánska republika, Kostarika, Mexiko, Nikaragua, Uruguaj, Chile, Ekvádor, Libanon, Sýria, Egypt, Etiópia, Austrália a Nový Zéland.

Žeby politici týchto štátov boli menej vzdelaní a rozhl'adení ako liberálni Európania, ktorí zaviedli toto diskutabilné označenie Paktu Molotov-Ribbentrop na zakrytie svojej falošnosti pri podpisovaní svojich zmlúv s Hitlerom a na zakrytie zrady Československa zákerným Mníchovským diktátom?

...vo februári 1945 bola Červená armáda 60 km od Berlína a spojenci 500 km?

Vyplyva z toho jednoduchá otázka i odpoveď: Kto mal teda väčšie šance dobyť celé Nemecko?

...písmená SS sa prekladajú ako Schutzstaffeln, čo znamená „ochranný oddiel“?

Lenže pre zasvätenú esesácku elitu sa to vysvetľovalo aj ako Schwarze Sonne, čo znamenalo Čierne slnko. Zo staroegyptských a sumerských povier totiž vyplývalo, že existujú dve slnká: biele, ktoré vidíme a čierne, skryté slnko na duchovné presvetlenie.

A. Mikundová a – r –

SNP – najvýznamnejšia kapitola novodobých dejín

„Posledné týždne zapísali nové slovo do našej histórie. Slová povstania, revolúcie, politického prevratu. A to všetko z vôle slovenského národa, s vlastnými silami a umom, za vlastným národným cieľom.“

Slovenský človek, ktorý bol vždy číslom v cudzích rozpočtoch, ukázal sa dost' odvážnym na samostatné vystúpenie, dost' schopným na vedenie svojich vecí, dost' obetavým znášať obeť a utrpenia, bez ktorých niet vedomia slobody a nároku na ňu.

Nie je to malá vec. ...náš národ, jeden z najmenších, obkľúčený morom nemeckého vojska, oslabovaný domácimi zradcami a zbabelcami, povstal proti okupácii, proti tyranii, postavil vlastný ideál slobody a života po bok ideálom spojeneckým.“

(Z úvodníka prvého čísla časopisu *Nové slovo*, vydaného 24. septembra 1944)

Pred 75 rokmi, 29. augusta 1944, na Slovensku začalo povstanie, ktoré do histórie 2. svetovej vojny vstúpilo ako súčasť vlny ozbrojených vystúpení protifašistických síl krajín okupovaných nacistickým Nemeckom, alebo s ním spolupracujúcich.

Prvé z nich sa začali objavovať po víťazstvách armád mocností protifašistickej koalície pri Stalingrade, v severnej Afrike a pri Kursku. Už pred koncom júla 1943 štátny prevrat v Taliansku viedol k pádu Mussoliniho fašistického režimu, k vytvoreniu vlády na čele s maršalom Badoglio a 8. septembra ku kapitulácii Talianska. Dňa 9. septembra vypuklo povstanie v Ríme a v dňoch 27.–30. septembra sa uskutočnilo povstanie v Neapole. 23. septembra 1943 došlo k protifašistickému povstaniu na Korzike.

K vzniku ďalších ozbrojených povstaní došlo v lete roku 1944 v súvislosti s víťazstvami Červenej armády v Bielorusku a na Ukrajine a vylodením vojsk západných Spojencov v Normandii. 1. augusta 1944 začalo povstanie vo Varšave, ktoré skončilo 2. októbra vyhlásením priméria a kapituláciou povstaleckých síl. 13. augusta 1944 bola s pomocou talianskych partizánov oslobodená Florencia. Od 19. do 25. augusta prebiehalo povstanie v hlavnom meste Francúzska – v Paríži. 23. augusta vypuklo protifašistické povstanie v Rumunsku. Do konca septembra 1944 ozbrojené sily francúzskeho hnutia odporu spájanim miestnych povstaní oslobodili alebo uľahčili oslobodenie Marseille, Toulonu, Bordeaux, Lyonu, Nancy, ako aj ďalších miest a obcí Francúzska.

Do bojov pri oslobodzovaní svojich miest od 3. do 9. septembra 1944 aktívne zasiahli belgickí vlastenci. K ich najvýznamnejším ozbrojeným vystúpeniam patrili povstania v Antverpách, Bruseli a v okolí Lutychu.

Dňa 9. septembra vypuklo

povstanie v Bulharsku. Gréci vlastenci 12. októbra 1944 oslobodili Atény a Pireus a 30. októbra Soluň. Ozbrojené povstania v oblastiach miest Ľubl'ana, Záhreb, Zadar, Sarajevo, Split, Mostar a Skopje 20. októbra vyvrcholili oslobodením Belehradu vojskami Národnooslobodzovacej armády Juhoslávie a Červenej armády.

Príprava ozbrojeného povstania

Obrat v priebehu 2. svetovej vojny, ku ktorému došlo v roku 1943, zásadným spôsobom ovplyvnil aj vývoj odbojového hnutia na Slovensku. Napomohol procesu zjednocovania najvýznamnejších domácich odbojových síl, smerujúcemu k vytvoreniu ilegálnej Slovenskej národnej rady (SNR) v decembri toho istého roka. Jej aktívnou činnosťou sa protifašistický odboj na Slovensku dostal do novej etapy, do obdobia príprav ozbrojeného povstania, ktorého hlavnou silou mala byť armáda. **Úlohou vypracovať vojenský plán povstania a riadiť prípravu na jeho realizáciu bol ilegálnou SNR pred koncom apríla 1944 poverený pplk. Ján Golian.** Ním vedené ilegálne vojenské ústredie spracovalo plán predpokladajúci začatie povstania v dvoch variantoch. Prvý z nich rátať s jeho vznikom po dohode s Červenou armádou a druhý, nepriaznivejší, ako s nevyhnutnou reakciou na vstup nemeckých okupačných vojsk na územie Slovenska.

Vývoj situácie na východnom fronte, povstanie v Rumunsku, nedôvera nemeckého velenia voči slovenskej armáde a rast partizánskeho hnutia na Slo-

vensku v priebehu júla a augusta 1944, sa však stali faktormi, ktoré sa spolupodieľali na začatí povstania podľa druhého variantu, bez ohľadu na dosiahnutý stav jeho príprav. Svedectvo o tom poskytujú viaceré dobové nemecké dokumenty. Napríklad vo vojnovom denníku nemeckého XXIV. tankového zboru, patriaceho do zostavy vojsk skupiny armád Severná Ukrajina nasade-

Vyzbrojovanie dobrovoľníkov v Baťovanoch (dnešné Partizánske).

nej vo Východných Karpatoch, je v zápise z 24. augusta 1944 uvedený: „Udalosti v Rumunsku a skutočnosť, že sa slovenská armáda doteraz nijako nepostavila energicky proti vyčistiť bánd na Slovensku – skôr sa jednotky pridali k bándam – naznačujú, že v budúcnosti treba rátať s veľkými ťažkosťami ohľadne slovenskej armády.“ V rovnakom dni nemecký vyslanec na Slovensku H. E. Ludin v správe odoslanej Zahraničnému úradu v Berlíne upozornil, že v posledných dňoch na Slovensku „podstatne vzrástla partizánska činnosť“. V tejto súvislosti potom oznamoval, že „po konzultácii s príslušnými miestami, najmä s prezidentom dr. Tisom a s nemeckým generálom“ požiadal nemeckého generála pri slovenskom ministerstve národnej obrany F. Schliepera, „aby zariadil premiestnenie niekoľkých nemeckých jednotiek na slovenské územie.“ Takýmto spôsobom sa podľa Ludina ešte mohlo „zamedziť ďalšie rozšírenie partizánov“, o ktorých napísal: „Postup partizánov po stránke politickej a psychologickej je neobyčajne obratný. Individuálny teror je zameraný výlučne proti Nemcom, kým so slovenským obyvateľstvom sa zaobchádza nanajvýš slušne.“ O deň neskôr, 25. augusta, už operačné oddelenie Hlavného veliteľstva brannej moci nemeckého generála pri slovenskom ministerstve národnej obrany informovalo, že vývoj situácie v juhovýchodnom priestore a narastajúca činnosť partizánov na Slovensku si „vyžadujú, aby sa nemecké oddiely preložili na Slovensko“.

Generál Schlieper potom 26. augusta nemeckému vyslancovi na Slovensku H. Ludinovi oznámil, že od 28. augusta je možno rátať s príchodom nemeckých jednotiek do priestoru Púchov – Malacky – Stupava. Ludin večer 28. 8. zahraničnému úradu v Berlíne

odoslal správu o stretnutí s prezidentom Tisom, ku ktorému došlo o 14. hodine toho dňa. Podľa obsahu tejto správy prezidentovi Tisovi oznámil, že rozvoj partizánskeho hnutia už nedovoľuje ďalšie otáľanie nemeckej strany a preto „je potrebné okamžite premiestniť nemecké vojenské jednotky na Slovensko a nasadiť ich proti partizánom“. Okrem toho Tisovi navrhol ihneď demobilizovať nespo-

ľahlivé slovenské oddiely, s čím prezident „v zásade súhlasil“.

Podľa Ludina vyčlenené nemecké jednotky sa mali sústreďovať v priestore Púchova a Žiliny pravdepodobne už 29. augusta. Ešte v priebehu 28. augusta sa obsahom rozhovoru Ludina s Tisom zaoberala slovenská vláda, ktorá vzala na vedomie účasť nemeckých jednotiek na potlačení partizánskeho hnutia. Popri iných s tým súvisiacich opatreniach vyslovila súhlas s vyhlásením celého územia štátu za pole podľa zákona o obrane štátu a nariadila preskúmať možnosť sankcií proti príbuzným vojenských zbehov, ako aj civilných osôb, ktoré sa pridali k partizánom.

Ludinom predpokladaný termín príchodu nemeckých okupačných jednotiek na Slovensko sa ukázal správnym. V predpoludňajších hodinách 29. augusta na Slovensko cez Vlársky a Jablunkovský priesmyk vstúpili prvé jednotky bojovej skupiny plk. Conrada von Ohlena a plk. Stephana Juncka, ktoré od 4. septembra pôsobili ako 178. divízia pancierových granátnikov Tatra. Večer 29. 8. 1944 operačné oddelenie veliteľského štábu Hlavného veliteľstva nemeckej brannej moci príslušným veliteľstvám a úradom oznámilo správu: „Počnúc 29. 8. večer sa prechodne so súhlasom slovenského prezidenta obsadzuje

slovenské štátne územie nemeckým vojskom. ...Na nasadenie sa navrhuje 10 000–15 000 hláv, z ktorých po skončení operácie (podľa odhadu asi jeden týždeň) najväčšia časť má zasa odťahnúť, zatiaľ čo ako okupačné vojsko sa predvída sila najviac 3 000 hláv.“ Ako ukázali udalosti odohrávajúce sa na Slovensku v nasledujúcich dvoch mesiacoch, tieto kalkulácie výrazne podcenili silu odboja na Slovensku.

Do boja s prichádzajúcimi okupačnými jednotkami 29. augusta ako prví vstúpili vojaci žilinskej posádky pod velením mjr. Jozefa Dobrovodského, ku ktorým sa v boji pri Stráňavách pridali partizáni z 1. partizánskej brigády M. R. Štefánika. O 19. hodine toho istého dňa minister obrany gen. F. Čatloš v rozhlasovom prejave vyzval armádu a obyvateľstvo, aby „v nemeckom vojsku, ktoré prechádza Slovenskom, videli našich priateľov“, ktorí prišli, „aby nám pomohli zložiť zákerneho nepriateľa“. O tri hodiny neskôr, na príkaz prezidenta J. Tisa, generálny inšpektor armády gen. A. Pulanich vydal písomný rozkaz nariaďujúci jednotkám slovenskej armády, aby príchod nemeckých vojsk nepovažovali za obsadenie, nekládli im odpor a boli im nápomocní pri likvidácii partizánov.

Po Čatlošovom rozhlasovom prejave pplk. J. Golian vydal rozkaz na branný odpor armády. O tri dni neskôr sa v dôvernom rozkaze na vykonanie prísahy príslušníkov povstaleckej armády v súvislosti s touto skutočnosťou konštatovalo: „Dňom 29. augusta 1944, kedy nemeckí okupačné vojská prekročili slovenské hranice, aby previedli vojenské obsadenie Slovenska, bola dovŕšená miera trepezlivosti uvedomelých a nezapredaných synov slovenského národa. Statoční a zbraneschopní vojaci chopili sa svojich zbraní, aby sa votrelcom postavili so všetkou svojou rozhodnosťou na odpor.“ Tak sa začalo povstanie, v priebehu ktorého povstaleckí vojaci spoločne s partizánmi dokázali v tyle nemeckých frontových vojsk vzdorovať okupačným jednotkám po dobu 61 dní.

Jozef Bystrický, VÚH Bratislava
Fotografie: VHA Bratislava

Vystrojovanie dobrovoľníkov v kasárňach v Banskej Bystrici.

Presun povstaleckej vojenskej jednotky do pozícií pri Strečne.

- **Banská Bystrica – Fončorda „B“:** Ing. Ladislav Welward, CSc. 83 rokov.
- **Banská Bystrica – Fončorda, gen. I. Gibalu:** Viera Papcunová 90 rokov.
- **Banská Bystrica – Radvaň:** Mária Valachová 80 a Samuel Halaj 20 rokov.
- **Banská Bystrica – Rudlová:** Janka Klačková 80 rokov.
- **Bardejov 2:** Ing. Jozef Roháč 55 a Mgr. Zuzana Gregová 30 rokov.
- **Bardejov 3:** Ján Pavlišin 86, Gita Rentková a Peter Maňko 85, Terézia Janíková 82 a Anna Malogová 65 rokov.
- **Bardejov 4:** Salomea Deaková 92 a Michal Zakuťanský 75 rokov.
- **Beloveža:** Mária Balenčinová 89 rokov.
- **Bernolákov:** Ludmila Biskuičová 80 rokov.
- **Bratislava 3:** Mária Halašová 92 rokov.
- **Bratislava 7:** Rozália Kotuličová 88 rokov.
- **Bratislava 12:** Helena Hrinkaničová 81 rokov.
- **Bratislava 18:** Ing. Jarmila Šlauková 88 rokov.
- **Brusnica:** Ivo Fecko 55 rokov.
- **Čadca:** Ludmila Žárska 84 a Ivan Mikita 65 rokov.
- **Čierny Balog:** Marta Auxtová 65 rokov.
- **Dolné Vestenice:** Eva Sklenková a Oľga Turanská 65 a Jana Reiselová 60 rokov.
- **Egreš:** Vojtech Szedlák 75 rokov.
- **Gemerská Poloma:** Bartolomej Spišiak 92, Ondrej Strelka 81, Viera Zatrochová 80, Zuzana Kalinová 75, Valéria Mikolajová 70 a Vladimír Lukáč 60 rokov.
- **Hatalov:** Anna Dorčáková 90 rokov.
- **Hažlín:** Mária Baranová 70 rokov.
- **Hnúšť'a:** Anna Kyzeková a Ján Moncol 75 rokov.
- **Hostie:** Emília Škulová 75 a Štefan Krajčo 65 rokov.
- **Hrachovo:** Vladimír Maňúr 40 rokov.
- **Kalinovo:** Vlasta Štefančíková 70 rokov.
- **Klenovec:** Helena Jakabšicová 85 a Katarína Pribilincová 45 rokov.
- **Kráľovský Chlmec:** Juraj Andrejko 45 rokov.
- **Kysta:** Angelika Szénégeto 35 rokov.

- **Lipany:** Vladimír Černický 40 rokov.
- **Liptovská Osada:** Mária Weissová 75 rokov.
- **Liptovská Teplička:** Gizela Revajová 83 a Mária Sakmáryová 70 rokov.
- **Martin – Východ:** Ľubica Jančuková 75 rokov.
- **Medvedie:** Peter Humeník 86 rokov.
- **Medzibrod:** Ľubomír Hlaváčik 65 a Dušan Pavlovský 60 rokov.
- **Medzilaborce:** Ing. Jana Síríková 35 rokov.
- **Michalovce:** Imrich Galský 93, Ján Saxun 88, Mária Stuláková a Michal Vataha 85, Zuzana Pallaiová 82 a JUDr. Ing. Erik Sibal 35 rokov.
- **Myjava:** Ing. Ján Závodný 83 rokov.
- **Nacina Ves:** Mária Lastovková 50 rokov.
- **Nové Mesto nad Váhom, gen. Institoris:** Emília Rojková a Anna Tomešová 90, Pavel Mihálik 86, Miloslava Chimčáková 85, Ing. Emília Šebeňová 75, Miloš Adamovič 65 a Miroslav Podhradský 65 rokov.
- **Novosad:** Michal Krištan 88 rokov.
- **Palín:** Peter Čuvan 40 rokov.
- **Plechovice:** Jozef Benej 70 rokov.
- **Poltár:** Zdena Jančiová 70 rokov.
- **Rimavská Sobota, Júliusa Bolfika:** Zlata Trnková 80 a Mgr. Július Karas 65 rokov.
- **Rimavská Sobota 2:** Anna Kováčsová 65 a Jana Multánová 60 rokov.
- **Rimavské Brezovo:** Danka Paľušová 70 rokov.
- **Slovenské N. Mesto:** Gabriela Homokiová 75 rokov.
- **Snakov:** Mária Telmaniková 65 rokov.
- **Sečovce 2:** Štefan Donič 86 rokov.
- **Selce:** Anna Zaušková 98 a Vladimír Almáši 65 rokov.
- **Sučany:** Blažena Maňková 65 rokov.
- **Svidník:** Michal Hudák 91, Mária Lapčáková 81, Miroslav Cocuľa 55 a Adrián Labun 45 rokov.
- **Tlmače:** Emília Mlynáriková 65 rokov.
- **Trebišov 1:** Ján Hominda 80 rokov.
- **Trebišov 3:** Štefan Iván 50 rokov.

- **Trebišov časť Milhostov:** Anna Mokrišová 65 rokov.
- **Trenčianske Teplice:** Mária Lauffová 70 rokov.
- **Trenčín 1:** Jozefína Strápekova 96, Marta Trebatická 94, Ing. Tatiana Viděkyová 75, Ján Samák 45 a Kristína Černěnková 35 rokov.
- **Trnava 1:** Viktor Chmúra 97 a Helena Pagáčová 82 rokov.
- **Uderiná:** Ján Laco 65 rokov.
- **Ulič:** Mária Čopaková 70 rokov.
- **Úbrež:** Mária Lamerová 90 rokov.
- **Utekáč:** Anna Kyzeková 75 rokov.
- **Vagrinec:** Miroslav Pind'ar 50 rokov.
- **Varadka:** Ing. Viera Lacová 55 a Ľuboš Špik 45 rokov.
- **Veľké Kapušany:** Soňa Lukešová 75 rokov.
- **Vinné:** Valéria Kereštanová 90 a Ing. Alena Holubová 60 rokov.
- **Závadka nad Hronom:** Mária Behuliaková 95 a Alena Chalupková 65 rokov.
- **Zemplínske Hradište:** Ladislav Fitere 60 rokov.
- **Zvolen – Centrum 1:** Rozália Moravčíková 75 rokov.
- **Zvolenská Slatina:** Mária Borguľová 83 a Zuzana Golianová 65 rokov.
- **Želiezovce:** Mgr. Jozefína Kováčová 65 rokov.

Jubilantom srdečne blahozeláme.

Živijo, jubilanti

Viliam Longauer (uprostred) v kruhu členov ZO SZPB.

Výbor ZO SZPB č. 37 Bratislava Petržalka i všetci jej členovia úprimne a srdečne blahozelajú zakladajúcemu členovi ZO SZPB č. 37, tajomníkovi ÚR SZPB, ale hlavne čestnému a skromnému človeku Vilkoovi Longauerovi, ktorý sa 30. augusta 2019 dožíva 75-tich rokov.

Vždy keď niekto potrebuje pomoc, podá mu pomocnú ruku, vždy, keď niekto potrebuje radu, je pripravený a ochotný poskytnúť mu ju. Taký je dnešný jubilant.

Nech ešte dlho v dobrom zdraví pomáha ľuďom, poskytuje im svoje cenné životné skúsenosti a nech ešte dlho svojou vzácnu prítomnosťou obohacuje našu základnú organizáciu i ostatných, ktorí si ho vážia a ktorí ho majú radi.

* * *

18. augusta 2019 sa dožíva 65-tich rokov člen ZO SZPB č. 37 v Bratislave Petržalke Ing. Karol Fajnor.

Výbor základnej organizácie i všetci jej členovia mu k tomuto významnému sviatku želajú hlavne pevné a trvalé zdravie, šťastie, pohodu a životný optimizmus.

Výbor ZO SZPB č. 37

So zosnulým sme sa rozlúčili a za prácu v SZPB poďakovali 3. augusta 2019.

Rozlúčka s Mirom

Nemilosrdný čas náhle a neočakávane pretrhol vo veku 66 rokov niť života a ukončil 30. júla 2019 pobyt na tomto svete Ing. Miroslavovi Macákovi, dlhoročnému predsedovi ZO SZPB v Slovenskej Lupči, ktorý bol 10 rokov aj členom ObIV SZPB v Banskej Bystrici a 6 rokov členom jeho predsedníctva.

Odborné znalosti, prehľad zákonov a charakterové vlastnosti boli základom toho, že v júni tohto roku na XVII. zjazde SZPB bol navrhnutý a zvolený za člena Rozhodcovskej komisie pri ÚR SZPB. Za príkladnú a obetavú prácu bol ocenený vzájomnými vyznamenaniami M. R. Štefánika III. a II. stupňa a medailou Za obetavú prácu.

Čeť jeho pamiatke.

Kto v srdciach žije – nezomiera

(F. Hrubín)

V pondelok 29. júla 2019 zomrel syn legendárneho veliteľa povstaleckej 1. čs. armády Ivan Golian.

Narodil sa krátko pred vypuknutím SNP. Preto bol s matkou evakuovaný zo Slovenska do Moskvy ešte pred obsadením B. Bystrice.

Po vojne sa Jarmila Golianová so synom vrátila do B. Bystrice. Bohužiaľ, rodinu prenasledovali povojnové peripeťie a represie. V januári 1951 bola Jarmila Golianová obvinená z organizácie špiónážnej bunky a bola uväznená na 4 roky. Syna Ivana vychovávala rodina Jarmilinho brata.

Neskôr Ivan Golian žil a pracoval v Prahe ako technik laboratórnych prístrojov, potom pracoval

v Národnom pamätníku na pražskom Vítkove.

Posledná rozlúčka s nebohým sa konala 6. augusta 2019 v Ústrednej obradnej sieni v Prahe na Olšanských cintorínoch. Podľa želania zosnulého bolo jeho telo spopolnené.

Čeť jeho pamiatke a pamiatke jeho otca v roku 75. výročia SNP.

Za Klub generálov SR generál Svetozár Nadvoič

Navždy sme sa rozlúčili

- **Bacúch:** s 91-ročnou Angelou Chovancovou.
- **Hnúšť'a:** so 71-ročnou Annou Remperovou.
- **Hostie:** so 72-ročným Rudolfom Borčinom.
- **Medzilaborce:** so 71-ročným Sergejom Protivňákom.
- **Trenčianske Teplice:** s 87-

ročným Ing. Viktorom Sedlákom, CSc.

- **Utekáč:** so 73-ročným Jánom Strmeňom.

- **Vráble:** s 84-ročnou Máriou Rózovou.

- **Zvolen – Zlatý Potok:** s 92-ročným JUDr. Ivanom Bartlom.

Čeť ich nehynúcej pamiatke!

Pozvánka

Oblasťný výbor SZPB v Nitre vás pozýva
na 31. ročník pešieho pochodu

Náučným partizánskym chodníkom,

ktorý sa koná pri príležitosti 75. výročia SNP
24. augusta 2019 na trase: Skýcov – Zlatno.

Začiatok je o 8.00 hod. pri pamätníku SNP v obci Skýcov,
odkiaľ sa vydáme peším pochodom (12 km) do obce Zlatno.

Tam oslavy vyvrcholia pri pamätníku SNP
kultúrnym programom od 14.00 hod.

Zraz účastníkov z Nitry je o 6.45 hod. na Župnom námestí.
Odtiaľ budú prepravení mimoriadnymi autobusmi.

Trasa prvého autobusu: Nitra – Jelenec – Zlatno;

Trasa druhého autobusu: Nitra – Beladice – Zlaté Moravce –
Zlatno. Odchod autobusov o 7.00 hod.

Oba autobusy sa zo Skýcova presunú s účastníkmi, ktorí
neabsolvujú peší pochod, do Topoľčianok,
na prehliadku žrebčína.

Zároveň položia kyticu k hrobu dvoch obesených vojakov.

Návrat účastníkov zo Zlatna do Nitry bude o 17.00 hod.

Predsedníctvo oblasťného výboru SZPB v Nitre

Nová publikácia

NIKDY VIAC!

Príbeh vypálených obcí

V zozname, ktorý vypracovalo
Múzeum SNP v B. Bystrici sa
uvádza, že počas Slovenského
národného povstania bolo na
Slovensku nacistami vypálených
109 obcí a osád.

Podľa stanovených kritérií sú
v ňom len tie obce a osady, ktoré
boli vypálené nie v dôsledku voj-
nových bojov, ale nacistickými represáliami. Vypálená v nich pritom
bola minimálne štvrtina domov. Tieto obce boli vypálené za aktívnu
účasť ich obyvateľov v odboji, za pomoc povstaleckým jednotkám
a partizánom, za poskytnutie ubytovania prenasledovaným, ukrývanie
zajatcov, utečencov, židovského obyvateľstva, odmietnutie prí-
kazov na evakuáciu či za odmietnutie prác obyvateľov na budovaní
obraných postavení pred príchodom oslobodzovacích vojsk.

Tento zoznam, ale nie je úplný. Viacero obcí a osád sa doň z ne-
známych dôvodov nedostalo. Aj preto vznikla nová publikácia
NIKDY VIAC! Príbeh vypálených obcí, ktorá sa snaží túto skutoč-
nosť napraviť a chýbajúce obce doplniť.

Podľa posledného výskumu z roku 2018 sa počet obcí v pôvod-
nom zozname zásadne mení. Zistil som, že v rokoch 1944–1945 po-
polom ľahko oveľa viac slovenských dedín. O mnohých sa doteraz
vôbec nehovorilo. Na 75 rokov tak zostali v tieni Kališťa, Kľáku,
Ostrého Grúňa a Tokajika. V dôsledku nacistických represálií bolo
vypálených až 169 obcí a osád! Ostatné boli vypálené následkom po-
vstaleckých, ústupových a oslobodzovacích bojov alebo bombardov-
vaním. O týchto obciach sa však doteraz hovorilo veľmi málo alebo
vôbec. Celkovo sa v publikácii nachádza 222 obcí a osád.

Publikácia je rozdelená do piatich kapitol. Štyri kapitoly obsa-
hujú informácie o 222 vypálených slovenských obciach a osadách.
Sú doplnené o autentické výpovede a spomienky pamätníkov tých-
to udalostí a záznamy z obecných kroník. Piata kapitola je rozdelená
na päť samostatných častí. Tie obsahujú informácie o hradoch,
zámkoch, kaštieloch, turistických chatách a cigánskych osadách
na Slovensku, vypálených v rokoch 1944–1945. Taktiež tu nájdete
informácie o bombardovaní niektorých slovenských miest a obcí.

Marcel Maniak

Podakovanie predsedu

Ďakujem všetkým vám, ktorí ste mi gratulovali k opätov-
nému zvoleniu do funkcie predsedu SZPB.

Ubezpečujem vás, že tak, ako doposiaľ, budem venovať všet-
ky sily práci na povznesenie našej protifašistickej organizácie.

S úctou Pavol Sečkář

SNP v kultúre a umení

Pod týmto názvom 6. augusta otvorili v Dvorane MK SR
v Bratislave výstavu k 75. výročiu Slovenského národné-
ho povstania. Jej spoluorganizátorom je SZPB a potrvá do
30. augusta 2019.

Reprezentatívna výstava
originálov výtvarných diel je
poctou Povstaniu a storočnici-
ce trom slovenským výtvar-
ným osobnostiam narodeným
v roku 1919. Národným umel-
com **Orestovi Dubayovi** (nar.
15. 8.), **Vincentovi Hložníkovi**
(nar. 22. 10.) a **Ladislavovi**
Snopekovi (nar. 10. 12.).

„Podstatou ich tvorby bolo
naozaj SNP. Oni ho aj zažili,
zažili vojnu, tú krutosť a ve-
deli to veľmi, veľmi dôverne
a veľmi presvedčivo zachytiť
aj vo svojich dielach,“ uviedol
na vernisáži spisovateľ Jozef
Leikert, predseda Klubu umel-
cov, spisovateľov a historikov
pri ÚR SZPB.

Cieľom výstavy je podčiark-
núť úlohu osobnosti vo vývine
slovenského výtvarného ume-
nia. „Cez osudovosť týchto
výtvarných umelcov naznačiť,

akými peripetiami a míľnikmi
prechádzala téma Povstania
vo výtvarnom umení, ale nie-
len v ňom. Naša výstava jas-
ne naznačuje, že ide o poctu
Povstaniu a trom umelcom, ale
zároveň, že to je SNP v sloven-
skej kultúre a umení,“ uviedol
kurátor výstavy Ladislav Skrak,

Z príležitosti 75. výročia SNP bola vydaná
séria pamätných odznakov Hornonitrianskej
partizánskej brigády oddiel Major a oddiel
Vtáčnik.

Prípadní záujemcovia o tento pamätný odznak
si ho môžu objednať na tel. čísle: 0907 575 750.

Odznaky boli navrhnuté a schválené v spolu-
práci s obecným úradom Cigel'. František Hrdý

V Slovenskom inštitúte v Prahe bola 1. au-
gusta slávnostne otvorená výstava pod
názvom Pocta Povstaniu a trom umelcom
(O. Dubay, V. Hložník, L. Snopek), ktorá po-
trvá do 9. septembra 2019.

Tak ako bratislavská (otvorená 6. augusta) aj
pražská výstava je poctou k pokrokovému odkazu
našich protifašistických dejín, ale zároveň aj poc-
tou slovenským výtvarným osobnostiam, ktoré

by sa boli v tomto období dožili svojej storočnice.

Na fotografii zľava: Jozef Leikert, predseda
Klubu umelcov, spisovateľov a historikov pri ÚR
SZPB, Vladimír Valovič, riaditeľ Slovenského
inštitútu v Prahe, predseda SZPB Pavol Sečkář,
predseda Českého svazu bojovníkov za svobodu
Jaroslav Vodička. Vpravo je predseda Klubu vý-
tvárnych umelcov a teoretikov a kurátor výstavy
Ladislav Skrak.

L. Skrak, foto Daniela Dubayová

O pijúcich dôchodcoch

Počet alkoholikov a pravidelných pijanov medzi seniormi sa ukázal byť v USA prekvapivo vysoký. Vedci v časopise *Journal of the American Geriatrics Society* uviedli, že tým trpí každý desiaty muž alebo žena.

Zaujímavé však je, že silne pijúcich omnoho redšie trápia chronické choroby, ako tých, ktorí sa nedostávajú do stavu opitosti. Vraj to môže byť spojené s tým, že časť z nich sa vzdala alkoholu až po tom, ako sa dozvedeli, že majú nejaké zdravotné problémy, vyhlásil Benjamin Han z New Yorkskej univerzity.

V ostatných rokoch biológovia a lekári nachádzajú čoraz viac dôkazov, že dlhodobá

konzumácia alkoholu nielen, že spôsobuje cirhózu pečene a narúša prácu mozgu, ale má aj iné ťažké následky. Pred tromi rokmi sa napr. zistilo, že nadmerné pitie alkoholu zvyšuje riziko objavenia sa siedmich druhov rakoviny a komplikuje funkčnosť pľúc. Dôkazom je aj vedecké zistenie, že Ameri-

čania, ktorí síce pijú často, ale málo, o 30 % menej trpeli na cukrovku, ako ich veľmi pijúci vrstovníci.

Benjamin Hant poznamenáva, že väčšinou si myslíme, že najviac sa opíja mládež a muži v priemernom veku. Lenže v ostatných rokoch sa ukazuje, že k nim sa blíži aj kategória mužov a žien vo veku od 65 rokov. Konkrétne až 10,6 % opýtaných seniorov sa pravidelne alebo často dostáva do stavu opitosti, pričom podiel silne pijúcich tvrdý alkohol a aj ich celkový počet významne narástol. Pokiaľ v roku 2005 takýto ľudia tvorili 7,7-percentný podiel, dnes je to o vyše tretinu (37 %) viac.

- r -

HISTORICKÝ KALENDÁR

11. august 1944 – Nemecký veľvyslanec H. E. Ludin píše správu, v ktorej v nacistickom duchu vyčíta slovenskej strane neukončené riešenie židovskej otázky a vlastne zastavenie tohto procesu od roku 1943. Uvádza v nej, že na Slovensku je oficiálne zaregistrovaných 15 300 Židov a odhaduje, že okolo 2 000 žije v ilegality.

12. august 1940 – Z počtu vyše 3 200 vojakov bola vytvorená 1. čs. zmiešaná brigáda pod velením gen. B. Neumanna.

Československí letci, na základe zmluvy uzavretej medzi československou londýnskou vládou a vládou Veľkej Británie, boli pridelení k Royal Air Force Voluntary Reserve – Dobrovoľníckej zálohy anglického kráľovského letectva – (RAFVR) na dobu trvania vojny s možnosťou zriadiť si vlastné československé letecké jednotky.

12. august 1944 – Tisova vláda vyhlasuje na celom Slovensku stanné právo. Noviny Slováč ešte 15. augusta píše: „Verejnoscť už vie, že na východnom Slovensku boli zhodení ruskí parašutisti, aby operovali ako partizáni a agenti a podnietili našich spoluobčanov k sabotáži... Stanné právo bude výstrahou tým našim obyvateľom, ktorí by sa snád' odvážili – vari za plat – pomáhať týmto zločincom“.

12. august 1944 – Začal vychádzať denník 1. čs. armádneho zboru v ZSSR „Za svobodu Československa“.

13. august 1944 – V Martine rokuje Veličko a Golian a ďalší partizánski velitelia. Dohodli sa, že povstanie bude spoločnou akciou armády a partizánov. Ešte toho dňa poslali velitelia Kalina a Voljanskij do Kyjeva telegram: „Slovenský ľud, armáda sú pripravení na celonárodné povstanie proti Nemcom. Vedúci slovenskej armády vás prosí dať signál k akcii.“

14. august 1944 – Prvý francúzsky oddiel dosiahol Turčiansky Svätý Martin a na druhý deň Kantorskú dolinu, kde sa vytvárala Štefánikova brigáda. 15. 8. 1944 sa malá skupina pripojila k 1. čs. partizánskej brigáde M. R. Štefánika. „Ich prijatie na štábe bolo skôr chladné.“ Píše historik F. Cséfalvay.

15. august 1944 – Od tohto dňa je východná časť Slovenska, vzhľadom na blízkosť frontu, vyhlásená za operačnú oblasť a podliehala armádam skupiny Severná Ukrajina.

16/17. august 1944 – Približne v týchto dňoch dostal Piotr A. Veličko z ústredného štábu partizánskeho hnutia v Kyjeve rozkaz v partizánskych akciách pokračovať, no povstanie nevyvolávať. Keď sa s ním 21. augusta stretol G. Husák, snažil sa ho presvedčiť, že práve pokračovať v akciách znamená vyvolávať povstanie.

18. august 1941 – V Anglicku sa vylodili čs. letci, ktorí opustili Francúzsko po jeho kapitulácii.

18. august 1942 – Prezident Tiso vo svojom prejave v Holiči schválil riešenie židovskej otázky na Slovensku.

18. až 19. august 1947 – Celoslovenská konferencia Zväzu slovenských partizánov v Bratislave, ktorá predložila ultimatívne požiadavky na očistu politického a verejného života. ...Konferencia súčasne žiadala vyzbrojenie partizánov, aby sa mohli zúčastniť na bojových operáciách proti banderovcom. Na základe vládneho uznesenia zo 16. septembra 1947 bolo povolaných na mesačné cvičenie 3 630 záložníkov – partizánov a príslušníkov SVOJPOVU (Zväzu vojakov SNP).

20. august 1940 – Ministerská rada schválila nariadenie o súpise židovského majetku na Slovensku.

20. august 1944 – Začalo sa hromadné vyzbrojovanie partizánov z armádnych skladov. Kapitán Jegorov spomína: „Postupne začali vojenské autá vozit' zbrane do partizánskych táborov v oblasti Nízkyh Tatier a v Turci. Civilné obyvateľstvo z Hlad'á, Bukovca, Moštenice, Podkoníc, ale i z druhej strany Hrona, z Ľubietovej... ich pomáhalo vynášať do hôr, na Prašivú v Nízkyh Tatrách, kde sa zriaďovali partizánske výcvikové tábory... V priebehu niekoľkých dní dostali partizáni na Pohroní vyše 1 300 pušiek, 600 guľometov...“

21. august 1944 – Sklabinia: prvá obec na Slovensku, v ktorej bola vztýčená československá zástava (na dome Samčíkovec). A Revolučný národný výbor ohlásil obnovenie Československej republiky.

21. august 1944 – Beneš telegrafuje na Slovensko: „Je to posledný okamih, aby ste zmyli všetko, čo quislingovská vláda a tzv. samostatné Slovensko proti spojencom napáchalo. Bude to mať ďalekosiahle následky pre Slovensko a budúce Československo“.

22. august 1944 – K partizánom na Prašivej prešli dve roty slovenských vojakov z Kyslej vody aj s veliteľmi. Vojaci boli zadení k partizánskym oddielom A. S. Jegorova, E. Bieliky a M. Sečanského.

22. august 1944 – V Londýne je podpísaná francúzsko-československá deklarácia o obnovení československo-francúzskej spojeneckej zmluvy.

ZRNKÁ HUMORU

Mrkva vraj zlepšuje zrak

Po jedovatých hríboch však uvidíš čo si ešte nevidel!

* * *

Chcel som začať variť podľa receptu

Prvá veta na recepte ma odradila: – Zoberte si čistý hrniec!

Objednal som si preto radšej pizzu...

* * *

Z rozhovoru dvoch kamarátov

– Moja manželka dnes zachránila život niekoľkým chodcom.

– To je úžasné. Ako to dokázala.

– Nabúrala s autom už v garáži.

* * *

Keď sa jedného dňa moje deti osamostatnia

Pridem ich navštíviť: hodím kabát do kúta, skočím si na ich

pohovku, vyjem chladničku, obrátim byt hore nohami, postážujem sa, že sa nudím a potom zmiznem domov.

* * *

Nikdy nesúď ľudí, ktorí majú málo

Jedného dňa ty nemusíš mať nič.

* * *

– Čo to robíš? – Nič.

– Akože nič. Veď si hodinu čítal náš sobášny list.

– Len som hľadal dátum vypršania platnosti.

* * *

Pred pôrodnicou kričí muž na manželku

– Už sa to narodilo?

– Áno. Chlapec má 52 cm a váži 4 kilá.

– Na koho sa podobá? Vyzvedá manžel.

– Toho nepoznáš, nie je tunajší.

* * *

Klobúk nadovšetko

– Prepáčte, nechcem byť neslušný, ale ste si vedomá toho, že vám vietor pofukuje sukňu smerom hore?

– Áno, viem, pohotovo odpovedala dáma a dodala:

– Potrebujem obidve ruky, aby mi vietor neodfúkol klobúk.

– Ste si však vedomá toho, že nemáte žiadnu spodnú bielizeň a vaše privátne časti tela sú obnažené? Nedal sa odradiť džentlmen.

Žena sklopila oči a starostlivo mu pánovi strážiacemu morálku, po chvíľke zvažovania odvrkla:

– Pane, všetko, čo vidíte tam dole je 75 rokov staré. A ten klobúk som si kúpila len včera.

pomôcky: IMCA, PUZO, ODALISKA	konflikt	plavidlá	značka elektrospotrebičov	trestné činy	autor výroky: ARISTOTELES	obchodný refazec	domáce meno Anny	juhokórejská automobilka	chem. zn. telúru		okovajte	2. časť tajničky	aloo, po česky
súvislé poradie					jemnocit					žrde na vozoch			
1. časť tajničky					biele kone					druh zeleniny			
otrokyňa v háreme									americký spisovateľ				
									syntetická tkanina				
solmizačná slabika			Asociácia námorných dodávateľov násilne					potajomky					
								zárubňa					
	prinesie osoh	výplň okna obviňoval					časť oblečenia						mrvavouka
							viera, dúfanie						
omotajte						prinášame							
						vazal							
4. časť tajničky					ženské meno						MPZ Egypta		
					stovky						druh papagája		
osobné zámeno				usádzal sa						priraďovacia spojka			
				Okresný výbor (skr.)						značka kilometra			
3. časť tajničky									ker				
týkajúca sa ilu						existuje			matka				

Správne vylúštenie tajničky z č. 14 znie: **Lepšie žiť bez šťastia ako bez lásky.** Knihu posielame **Viere Meiselovej zo Žiliny.**

Vylúštenie tajničky posielajte na adresu: **Redakcia Bojovník, Štúrova 8, 815 72 Bratislava, alebo na e-mail: bojovník@szpb.sk.**